HUMAVISEN

NOVEMBER 2001 • NR. 36 • FAKULTETSBLAD FOR HUMANIORA, AARHUS UNIVERSITET

STÅ'erne stiger

Endelig kom de. Tal der viser at de studerende tager flere eksaminer.
Side 8

Penge til udvikling

Både Undervisningsministeriet og Statens Center for Kompetence- og Kvalitetsudvikling vil støtte fakultetet økonomisk med at indføre en ny struktur.
Side 3

Kampvalg - og glemte valg

De studerende kæmper om at komme i Konsistorium, men glemte at stille op til tre studienævn.
De studerendes valg på siderne 4-7

Retorisk demonstration

Ill. Flemming Bau

Det er retorik for fuld udblæsning, når statsministerens åbningstale bliver analyseret her i avisen i anledning af en ny erhvervsrettet uddannelse i retorik.
Nyd analysen på side 12-14

Nyt dekanat fredsvalgt

Side 7

Foto: Andrei Erichsen

REDAKTIONELT

HUMavisen

9. årgang. Nr. 36

November 2001

Ansvarshavende redaktør:
informationsmedarbejder
Svend Aage Mogensen.

HUMavisen
HUM Sekretariat, bygning 328
Aarhus Universitet
Ndr. Ringgade 1
8000 Århus C

HUMavisen udgives af Det Humanistiske Fakultet, Aarhus Universitet.

HUMavisen udkommer to gange i semesteret.

HUMavisen er gratis ved afhentning på fakultetet. Avisen sendes med intern post til alle ansatte og omdeles på gange, kantiner og på Parkkollegiet.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte og redigere indlæg og meddelelser.

Den redaktionelle linje er ikke nødvendigvis udtryk for fakultetets officielle holdning.

Redaktionen:
Telefon: 8942 1242
Fax: 8942 1200
humavis@hum.au.dk

Fotografi: Torben Nielsen

Layout: Svend Aage Mogensen

Kalender:
kalender@hum.au.dk

Tryk og distribution:
Teknisk Afdeling,
Repro-sektionen
Telefon: 8942 2186

Oplag: 4.600 eksemplarer

HUMavisen.net

Avisen udkommer også på web:
www.hum.au.dk/nyheder/humavis

Seneste nyt findes på:
www.hum.au.dk/nyheder

ISSN 0908-5343

Indhold

Politik

Støtte til struktur ... 3
Sandbjerg-seminaret ... 3
De studerendes valg ... 4-7
Dekanatsvalget ... 7
Gode STÅ-tal ... 8

Studier

Erhvervsfaglig dag ... 9
Studerende og lærere bytter plads ... 10
Shaping the future ... 11
Studentergruppe på Katrinebjerg ... 11
Suppleringsuddannelse i retorik ... 12-14

Forskning

Konference: Irland og Europa ... 14
Netarkivet ... 15

Service

Svind på Humanioras biblioteker? ... 16
Træk forskningsrejsen fra ... 17
Telefonomstillingen bliver samlet ... 18
Projektorer bliver stjålet ... 19
Fire netkroner til www.hum.au.dk ... 20
Links til fakultetets web ... 21

Udgivelser, navne, kalender

Humanistiske bøger og tidsskrifter ... 22-27
Navne ... 28-29
Kalender ... 30-31

Bagsiden

Bagsiden ... 32

Deadline for HUMavisen 37 (februar 2002): ca. 1. februar 2002

Redaktionelle medarbejdere, HUMavisen 36

slam
Redaktør
Svend Aage Mogensen
8942 1242
humavis@hum.au.dk

mino
Skribent
Michael Nonboe

-mk
Skribent
Mikkel Krogh

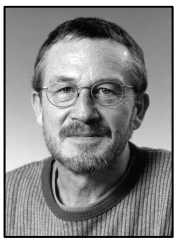

Fotograf
Torben Nielsen
8942 5105
kuntn@hum.au.dk

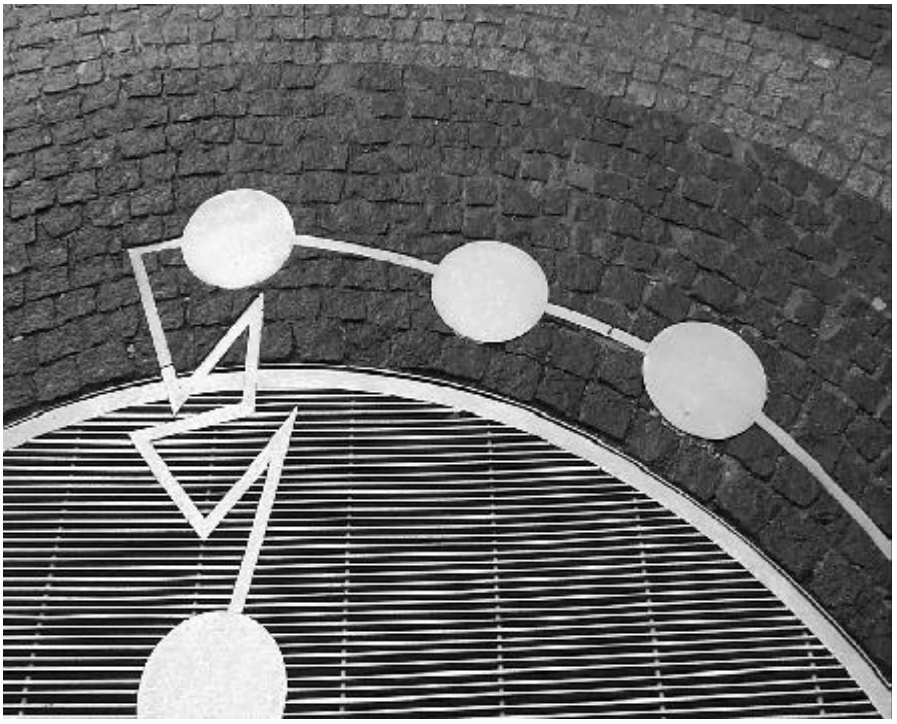

Støtte til struktur

1,2 mio. kr. i støtte til strukturprojektets første fase

Undervisningsministeriet „finder at projektet er interessant og perspektivrigt og udtrykker anerkendelse af fakultetets initiativ".
Sådan svarer ministeriet på en ansøgning fra fakultetet om økonomisk støtte til de mange facetter af de kommende strukturelle forandringer.

Ministeriet vil dog foreløbig kun støtte de aktiviteter der angår udvikling af nye udbud på bacheloruddannelsen og tiltagene i forbindelse med erhvervsvejledning.

Støtten udmøntes helt konkret i 530.000 kr.

SCKK

Også Statens Center for Kompetence- og Kvalitetsudvikling vil støtte fakultetets omstilling.

Fakultetet får en bevilling fra den såkaldte Udviklings- og Omstillingsfonden på omkring trekvart mio. kr.

Fakultetet har bl.a. søgt fonden om støtte til afklarings- og inspirationsseminarer for TAP'er og fusions- og teambuildingsseminarer for alle medarbejdere.

Også her gælder det at støtten kun vedrører den første fase af projektet.

Flere ansøgninger

Fakultetet har i sin ansøgning forudsat at hele strukturprojektet vil løbe frem til og med 2004 og søgte om i alt otte mio. kr. i støtte til udvikling af det samlede strukturprojekt, hvoraf fakultetet nu altså har modtaget 1,2 mio. kr. til første del.

Både Undervisningsministeriet og SCKK er åbne for yderligere ansøgninger.

Desuden vil IT- og Forskningsministeriets - efter Undervisningsministeriets anbefaling - blive søgt om støtte til specifikke IT-tiltag.

slam

Baggrundspapiret til ansøgningerne kan læses på http://www.hum.au.dk/fak/struktur/baggrundspapir.pdf

Sandbjerg-seminaret

19.-20. november

På mandag drager omkring 70 ansatte fra Det Humanistiske Fakultet til seminar på Sandbjerg Slot for at debattere fakultetets fremtidige struktur.
Dekan Bodil Duefortalte på det seneste fakultetsrådsmøde at hun ser frem til Sandbjerg-seminaret, hvor de tre arbejdsgrupper vil komme med et oplæg, men understregede at hun ikke forventede fuldt færdige løsninger i løbet af de to mødedage.

–Diskussionen på Sandbjerg skal lede os frem til nogle princip-beslutninger om nogle modeller, som vi så kan arbejde videre efter, lød dekanens forventning til seminaret.

De tre arbejdsgrupper vil komme med oplæg om henholdsvis studiestruktur, bevillingsprincipper og institutstruktur.

Programmet for Sandbjerg-seminaret kan findes på fakultetets hjemmeside.

Hold øje med nyhedssiden

HUMavisen er med på Sandbjerg og vil hurtigst muligt komme med med resumeer af diskussionen på nyhedssiden på www.hum.au.dk/nyheder/

Humanistiske studerende på valg

Både freds- og kampvalg blandt studerende

Torsdag 22. november skal de studerende vælge repræsentanter til både Fakultetsrådet Konsistorium. Det første er nemt nok, for der opstiller kun én liste – Studenterrådets – til fakultetets øverste organ. Til gengæld opstiller en række lister til Konsistorium, så her må de studerende til urnen hvis man vil stemme en humanist ind i universitetets øverste organ.

Foto: Humrådet

De studerende stiller med et helt nyt hold til fakultetsrådet, fra venstre Laust Hallund, Line Mark Rugholdt og Kim Jessen.

Præsentation af de nye medlemmer af Fakultetsrådet

Line Mark Rugholt

Jeg har læst indisk filologi siden 1997 og er nu i gang med en individuelt tilrettelagt suppleringsuddannelse i græsk. For to år siden var jeg med til at starte fagudvalget på indisk, og siden da har jeg siddet i Humrådet. Det seneste år har budt på arbejde i Studium Generale Udvalget, Studieudvalget, Repræsentantskabet og Fællesrådet. I september i år er jeg blevet indsuppleret i Forretningsudvalget i Humrådet.

Det er vigtigt for de studerende at være repræsenteret i de fakultære såvel som i de universitære råd. Især i denne tid fyldt med ændringer, der vil få betydning for vores institutter/afdelinger og studier. Vi ser blandt andet. en debat om ledelsesstrukturen på universiteterne både på konsistorie-, fakultets- og studienævnsniveau. Lokalt på Det Humanistiske Fakultet er vi i gang med revision og omlægninger af studie- og institutstrukturen. Vi kan som studerende være med til at præge disse debatter ved at fremlægge vores synsvinkel netop i de kollegiale organer og lade VIP'er og TAP'er se sagerne på en anden måde, end de er vant til. Med baggrund i mit tidligere udvalgsarbejde vil jeg fortsætte med at fremme de studerendes og Humrådets holdninger.

Kim Jessen

26 år, læser klassisk arkæologi på 7. år, sidder i fagudvalget, er næstformand i studienævnet på Klassisk Arkæologi, er medlem af biblioteksudvalget for Ringgadebiblioteket og Humrådet.

Der foregår i øjeblikket en meget vigtig debat om universitetets og fakultetets tilstand og udvikling, som vil få stor betydning for de studerende fremover. Jeg har gennem længere tid fulgt denne debat, og jeg stiller nu op til Fakultetsrådet, fordi jeg ønsker at være med til at præge denne udvikling og varetage de studerendes interesser. Jeg er ny i det politiske spil over institutniveau, men vi har en stærk fagpolitisk tradition på studiet, så jeg kender til det. Jeg har endvidere i mange år siddet i fagudvalg og studienævn, samt nu også biblioteksudvalget for Ringgadebiblioteket, og med Humrådet i ryggen og et par kollegaer ved min side, tro jeg på, at der nok skal komme noget godt og konstruktivt ud af det. Jeg vil også ind i nogle udvalg, hvor specielt Økonomi- og planlægningsudvalget, Biblioteksudvalget samt Studium Generale-udvalget har min interesse.

Suppleanter til Fakultetsrådet

Mai Jürgensen, Engelsk
Tina Kanstrup, Tysk
Marie Kjemtrup, Forhistorisk Arkæologi

Laust Hallund

25 år, læser idehistorie på 3. år, læst 1 år på Danmarks Journalisthøjskole, sidder i fagudvalget & studienævnet på Idehistorie, Humrådet og dets forretningsudvalg, Det Humanistiske Fakultets Forsknings- og indstillingsudvalg, Fællesrådet og Internationalt udvalg under Danske Studerendes Fællesråd.

Jeg stiller op til Fakultetsrådet, fordi universitet netop nu er inde i en vigtig periode, ikke mindst for os studerende. Studieordninger, institutsammenlægninger, forskningsfrihed og universitetsledelse er bare nogle af de ting, der er på plakaten. Der skal ske ændringer på alle niveauer og områder, og her er det vigtigt at vi studerende ikke bare har indflydelse, men også at vi bruger den indflydelse vi har.

Jeg vil arbejde for, at vi studerende har stor, men også gennemskuelig valgfrihed i studierne, at forskningen forbliver fri og uafhængig, og at universiteternes ledelse på den ene side ikke lægges i hænderne på management-guruer, men på den anden side heller ikke lukker sig om sig selv af frygt eller ligegyldighed for omverdenen.

Jeg er ikke professionel studenterpolitiker, men blot en studerende, der interesserer sig for hvad der foregår på det universitet, hvor vil tilbringer en stor del af vores liv, og hvor vores og andres fremtid formes.

Stem på en humanist

Demokrati og indflydelse må aldrig tages for givet. Heller ikke på universitetet

Af Christian T. Lystbæk,
Filosofistuderende,
Humaniora-kandidat til Konsistorium

Den 22. november er der valg til universitets øverste ledelse, Konsistorium. Der er 15 pladser i Konsistorium; de tre er studenternes og undertegnede vil gerne være en af dem.

Som studerende ved Aarhus Universitet er vi nok forskellige men vi deler en række udfordringer og vilkår. Bag vore forskellige faglige interesser er vi således fælles om en universitær uddannelse på det højeste videnskabelige niveau samt fælles om de organisatoriske og økonomiske vilkår, som Aarhus Universitet stilles som institution – og stiller os som studerende.

På denne baggrund er Humrådet og Studenterrådet de bedste udgangspunkter for studenterpolitik; her diskuterer studerende fra forskellige fagmiljøer vores fælles sager og interesser – for som enhed, på tværs af fakulteter og partipolitiske skel og mærkesager, at få vægt og indflydelse.

Derfor vil humanioras kandidater til konsistorium også i år have base i Humrådet såvel som i Studenterrådet.

Demokratiet

Det er blevet en kliché at hævde, at universitetet (som alt andet) går en udfordringsfuld tid i møde. Men som med mange andre klichéer er der også noget om denne: En hjørnesten i universitetets struktur og selvforståelse, nemlig demokratiet, er kommet på den politiske dagsorden i tilknytning til den verserende ledelsesdebat. På Christiansborg diskuteres strukturelle omlægninger på universiteterne, der vil få både organisatoriske og faglige implikationer. På humaniora som på universitetet generelt. Også strukturen for forskningsrådene er til debat.

Endvidere er det velkendt, at universitetet internt og særligt naturvidenskab har svære økonomiske problemer.

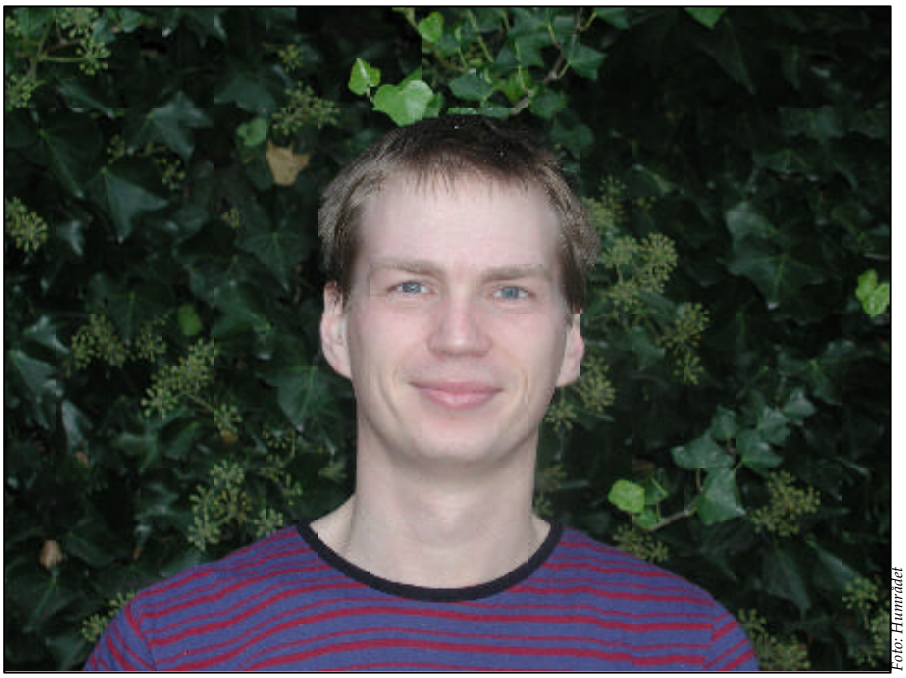

Foto: Humrådet

-Vi må insistere på mere intern debat og åbenhed, siger Christian T. Lystbæk, der stiller op til Konsistorium.

Mere åbenhed

Det kommende konsistorium må i betydelig højere grad end det nuværende gå aktivt ind i debatten om ledelsesform på universiteterne. Som studerende må vi selv sagt insistere på, at universitetet kan skabe de optimale rammer for at leve op til sit formål og indhold; fremtrædende forskning og uddannelse – i velegnede studiemiljøer og af kvalificerede undervisere. Det er velkendt, at der er visse steder er problemer, der sandsynligt knytter sig til ledelsesformen, men det er fejlagtigt at tro, at man alle problemer løses med strukturelle omlægninger.

Vi må også insistere på mere intern debat og åbenhed. Problemet med økonomistyringen er i første omgang uigennemsigtige budgetter og mangel på debat om konstruktive løsninger. Forudsætningen for en velfungerende demokratisk *struktur* er en udviklet demokratisk *kultur*. Konsistorium må derfor i kølvandet på en ny sammensætning og et nyt rektorat tilstræbe at skabe en ny ledelses- og samarbejdskultur med mere åbenhed og intern debat.

Vi tager ind imellem demokratiet ved universitetet for givet – om end vi ved, at det ikke er "medfødt". Men hvis ikke demokratiet skal blive hult og uden mening skal det bruges.

Stem derfor for at fastholde og styrke demokratiet den 22. november.

Konsistorium

Universitetets øverste organ. Her sidder rektor, dekanerne fra de fem fakulteter, to valgte VIP (videnskabeligt personale), to valgte TAP (teknisk-administrativt personale), tre valgte studerende og to udpegede eksterne medlemmer (eksempelvis fra amtet eller det lokale erhvervsliv).

Se alle kandidaterne fra Studenterrådets humanistiske liste på side 6

De humanistiske kandidater til Konsistorium

1. Christian Lystbak, filosofi
2. Gro Hellesdatter, idehistorie
3. Kasper Thaarup, engelsk
4. Anne Bundgaard Christensen, informationsvidenskab
5. Maria Madsen, æstetik og kultur
6. Kathrine Vestergaard, middelalder-arkæologi
7. Jakob Svane, historie

5

Der er desværre ikke noget billede af kandidat nr. 5, Marie Madsen

De humanistiske stemmebokse

Afstemningssteder for humanistiske studerende torsdag 22. november

- Moesgård
- Trøjborgkomplekset, Forhallen
- Hovedbygningen, Vandrehallen
- Langelandsgades Kaserne
- Nobelparken

Afstemningsstederne er åbne 9-16, undtagen Moesgård, hvor der er åbent 10-14. Man skal afgive sin stemme i det bygningskompleks hvor det institut, som er vært for faget, rent fysisk er placeret. Bemærk at studerende inden for informations- og medievidenskab skal stemme på Trøjborg, studerende ved Områdestudium Østasien i Hovedbygningen, mens studerende ved Østasiatisk skal stemme i Nobelparken.

Peter Bugge ny prodekan

Dekanatet fredsvalgt. Bodil Due fortsætter som dekan

Et valgprogram med ordlyden „vi vil videreføre reformprogrammet og sikre dets succesfulde implementering" var tilstrækkeligt til at sikre Bodil Due genvalg til dekanposten med lektor Peter Bugge (Slavisk) som ny prodekan.

Det stod klart da opstillingsfristen til dekanvalget udløb den 5. november. Fredsvalget kommer dog ikke som en overraskelse. Det var ventet at Bodil Due ønskede at fortsætte arbejdet med strukturforandringerne fra dekanstolen, mens det først en uge før opstillingsfristen blev kendt hvem der skulle være hendes prodekan-kandidat.

Foto: Andrei Erichsen

Lektor, institutleder Peter Bugge (Slavisk) tiltræder som ny prodekan 1. februar 2002.

Forandringsvant

Valget faldt på Peter Bugge, der er institutleder på Slavisk Institut og sidder i referencegruppen for strukturprojektet.

Slavisk agter snarligt sammen med en række andre mindre sprogfag med "områdestudium-fokus" at gå sammen med Historisk Institut om at danne et nyt storinstitut.

Det bliver ikke Peter Bugges første erfaring med nye organisatoriske projekter. Peter Bugge var en af pionererne bag oprettelsen af Europastudier, og han sidder desuden i bestyrelsen for Jean Monnet Center.

Peter Bugge modtog i 2000 Rigmor og Carl Holst-Knudsens Videnskabspris.

Dekanatet er valgt for perioden 1. februar 2002 til 31. januar 2006.

Peter Bugge afløser Helle Juel Jensen (Forhistorisk Arkæologi) som prodekan.

slam

Studerende glemte at stille op

Tre studienævn og tre bestyrelser uden studenterrepræsentanter i hele 2002

De studerende glemte at stille op ved flere studienævn og institutbestyrelser på Det Humanistiske Fakultet.

Den forglemmelse betyder at de studerende ikke bliver repræsenteret i de respektive nævn og bestyrelsen fra 1. februar 2002 til 31. januar 2003.

Tre studienævn bliver helt uden studerende; det drejer sig om studienævnene for Germansk, Europæiske Kulturstudier og Områdestudium Østasien. Endelig får de studerende i Studienævnet for Informationsvidenskab kun besat to ud af tre studenterpladser og kommer således i mindretal over for de tre lærere i nævnet.

Institutbestyrelserne ved Germansk, Musik og Slavisk bliver også uden studerende.

Lodtrækning

Det er kun de studerende der risikerer at glemsomheden resulterer i ubesatte pladser. Skulle lærerne glemme at indlevere opstillingslister til tiden vil der ifølge valgcirkulæret blive trukket lod mellem de valgbare lærere om hvem der skal sidde i de respektive nævn og bestyrelser.

slam

Modelfoto

Gode STÅ-tal mindsker gælden

Der er kommet så mange studenterårsværk i hus i løbet af sommeren at fakultetet kan komme hurtigere ud af sin gæld

I 2000 slog de to mio. kr. som fakultetet havde afsat til såkaldt STÅ-reserve ikke til. Prognosen for antallet af beståede eksaminer (studenterårsværk eller bare STÅ) holdt ikke, og hele reserven måtte bruges.
I år bliver reserven slet ikke rørt, tværtimod er STÅ-tallene så gode at de udløser over en halv million kr. ekstra i bevilling.

Går til gæld

Dermed kunne dekan Bodil Due drage et lettelsens suk på Fakultetsrådets møde den 22. oktober. Det seneste budgetoverslag for 2002 viste nemlig et underskud på omkring tre mio. kr.

I år 2002 har fakultetet forpligtet sig til at betale fire mio. kr. i afdrag på sin gæld. Bodil Due foreslog derfor på mødet at det forventede overskud går til et ekstraordinært afdrag på gælden i år mod at fakultetet så eventuelt kan betale så meget desto mindre til næste år, hvis det ikke lykkes at få 2002-budgettet til at balancere.

Efter mødet er STÅ-tallene fra åben uddannelse blevet opgjort, og de var så høje at det udløste halvanden mio. kr. mere end budgetteret.

Årsag ukendt

STÅ-tallene er endnu ikke blevet analyseret nærmere, så det er uvist om tallene er et udtryk for en generel stigning. Et af buddene på hvorfor netop denne sommertermin har kastet mange STÅ af sig er at det i sommer var sidste chance for studerende efter 1985-bekendtgørelsen at gå til eksamen, medmindre man ville overføres til en studieordning efter 1995-bekendtgørelsen.

Usikker økonomi

Trods de gode STÅ-tal er der stadig flere usikre faktorer for økonomien i de kommende år.

For det første er de hidtidige budgetoverslag baseret på et optag på 1.300, hvor der i år er blevet optaget 1.229, for det andet er de endelige konsekvenser af huslejeordningen stadig ikke kendt, og for det tredje ved fakultetet ikke hvor mange ansatte der ønsker at få feriefridage konverteret til penge frem for fridage.

–Feriefridagene kan koste fakultetet mellem en halv og halvanden mio. kr. om året, sagde dekan Bodil Due på mødet, hvor hun af samme grund benyttede lejligheden til at opfordre til at medarbejderne fik afviklet feriefridagene som fridage.

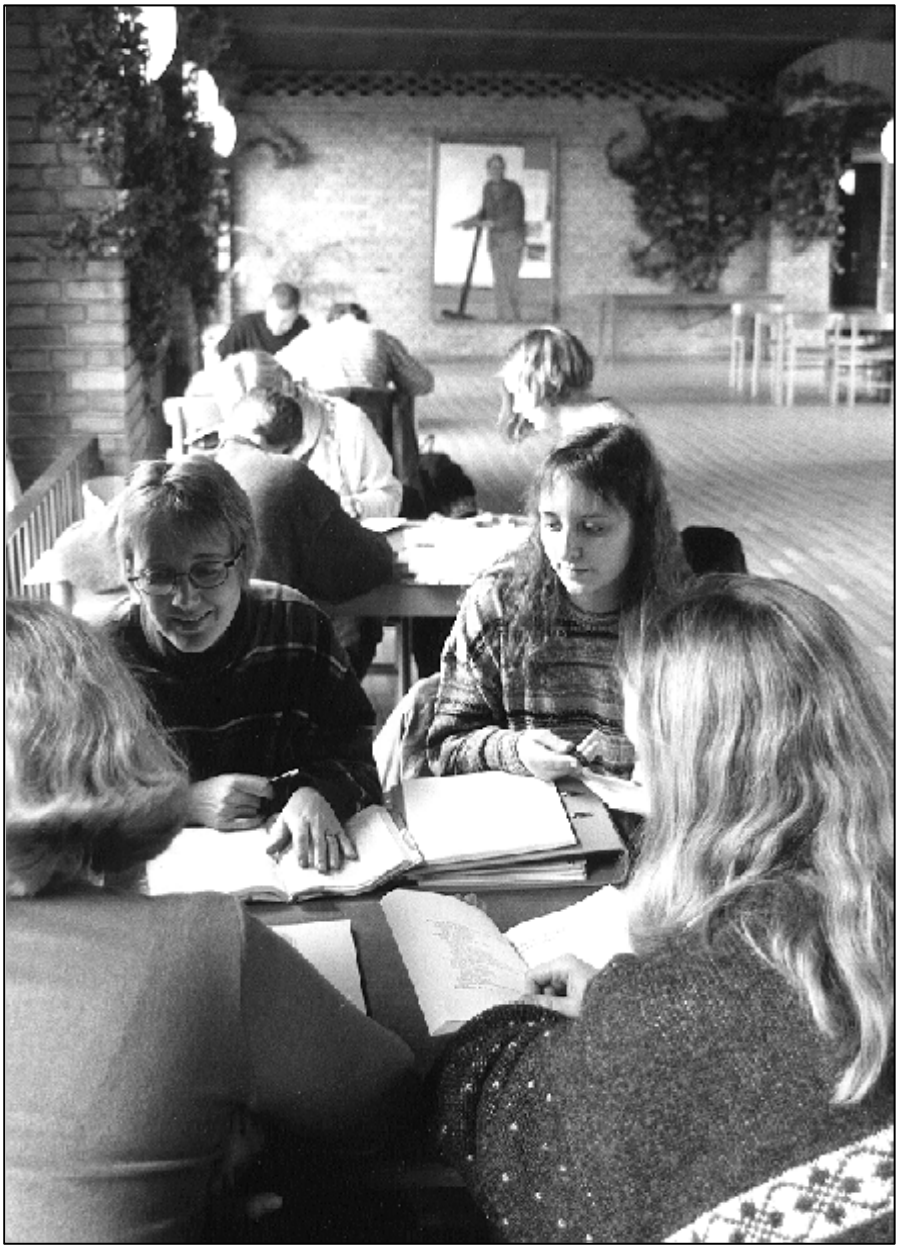

Antallet af beståede eksaminer er bedre end forventet. Det giver flere penge i fakultetets kasse og en chance for hurtigere at komme ud af gælden, som fakultetet p.t. afdrager med 4-5 mio. om året.

12 ph.d.-stipendier

Dekanen mente heller ikke at de økonomiske udsigter levnede plads til at fakultetet selv udbød tre ekstra årlige ph.d.-stipendier, sådan som det tidligere er sket.

Det var rådet enigt i, ligesom man heller ikke så nogen mulighed for at imødekomme et instituts ønske om straks at få besat et professorat, som var blevet ledigt.

Ph.d.-stipendier står dog stadig øverst på ønskelisten.

–Prioriteringen må være at der ikke bliver tale om helt nye stillinger og udvidelser før vi igen kan tilbyde 15 ph.d.-stipendier årligt, ikke mindst i lyset af at vi nok stagnerer på et årligt optag på 1.200, sagde lektor Johnny Laursen (Historie) på mødet.

Dekan Bodil Due gjorde opmærksom på at de nye forskerskoler, hvortil der er knyttet særskilte ph.d.-stipendier, til en vis grad opvejer nedgangen til 12 basisstipendier.

slam

Erhvervsfaglig dag for humanister

Fakultetet inviterer 29. november de studerende til et indblik i livet efter eksamen

Hvilke muligheder giver min faglighed? Hvad forventer virksomhederne af mig? Hvilke jobmuligheder har jeg som færdig kandidat? Hvilke kompetencer har jeg?
Det er nogle af de spørgsmål som deltagerne på en erhvervsfaglig dag kan få svaret på.

Det Humanistiske Fakultet inviterer for første gang til erhvervsfaglig dag den 29. november. Arrangementet er åbent for alle humanistiske studerende på tværs af årgange og fag.

slam

Tilmelding til gtl@adm.au.dk senest torsdag 15. november. Oplys hvilke tre af de fire eftermiddagsarrangementer du ønsker at deltage i. Der er deltagerbegrænsning på 150 personer, og pladserne fordeles efter først-til-mølle-princippet, men man vil blive skrevet på en venteliste til det næste, lignende arrangement.

Program :

8.30: Velkomst ved dekan Bodil Due

9.00-12.00: Oplæg og debat ved indbudte gæster i tre sessioner af en times varighed:

Lektor Henrik Jørgensen, Nordisk Institut
- Fagligheden i ny form
- Fordybelse ctr. hurtighed
- Fra teori til praksis

Christian V. Nielsen, erhvervsvejleder, AAU
- Humanisternes generelle kompetencer
- Hvor ender humanisterne?
- Tendenser i humanistjobs

Kenneth Mølgaard, konsulent, Mercuri Urval
- Virksomhedernes forventninger
- Personlige kompetencer
- Ansøgninger, CV

12.00-13.00: Pause

13.00-16.00: Oplæg og paneldebat ved færdige kandidater i tre sessioner af en times varighed:

Private erhverv
Leif Haaning, konsulent, PLS Rambøll
Henrik Dresbøll, kontaktansvarlig, reklamebureau, Cosmographic
Anne-Mette Larsen, projektkoordinator, medicinalindustien, Alpharma Aps

Administration, IT og undervisning
Ole Winther, fuldmægtig, Undervisningsministeriet
Anne Bøgh Hansen, udviklingskonsulent, IT-Vest
Eva Boltau, gymnasielærer, handelsgymnasium

Kultur
Mikkel Haaning, kulturkonsulent, Horsens Kommune
Karen Grøn, museumsinspektør med særligt ansvar for formidling, Trapholt
Mette Korsgaard, freelance, forlagsbranchen

Kommunikation
Pernille Jacobsen, freelance journalist, JP
Nikoline Ridder, pressemedarbejder, Kristeligt Folkeparti
Hanne Hedetoft, skribent, U-Portalen

Deltagerne i arrangementet vil blive inddelt i grupper, så der er større mulighed for debat og dialog.

Om eftermiddagen vil det derfor kun være muligt at deltage i tre af arrangementerne.

Studerende og lærere bytter plads

Den 23. oktober byttede historiestuderende og gymnasielærere plads en hel dag. Dekan Bodil Due roser initiativet for at skabe dialog mellem uddannelserne

Over 40 studerende tog 23. oktober til Langkær Gymnasium og HF for at undervise gymnasieeleverne i historiske emner fra italiensk renæssance til nutidens terrorisme. Samtidig drog gymnasiets lærerstab til pædagogisk dag på Aarhus Universitet for at lære om uddannelsespolitik og Studium Generale.

Dekan Bodil Due er særdeles tilfreds med arrangementet.

–Vi er særdeles interesserede i at komme i en tæt dialog mellem gymnasiet og universitetet – gymnasiet er stadig en væsentlig aftager af kandidaterne fra mange af vores fag, og samtidig aftager vi også deres elever. Blandt andet derfor er idéen med at få de universitetsstuderende ud at undervise på Langkær Gymnasium og HF fremragende, siger Bodil Due.

Brobygning

Dekanen roser arrangementet for at skabe kontakt mellem universitetet og omverdenen:

–Arrangementet er en god måde at åbne universitetet udadtil. Et punkt, vi arbejder med på mange områder – det er faktisk en del af Det Humanistiske Fakultets udviklingsplan at blive bedre til at dyrke kontakterne til eksempelvis erhvervslivet.

Idémanden bag projektet hedder Anders Østergaard. Han er til daglig rektor på Langkær Gymnasium og HF og eksternt medlem af Humanistisk Fakultets bestyrelse, og hans tanker bag projektet harmonerer meget fint med Bodil Dues ros:

–Først og fremmest handler det om brobygning mellem universitetet og gymnasiet. Det er vigtigt, at der er kommunikation mellem de forskellige uddannelsesniveauer, og derfor er det nødvendigt for uddannelsesinstitutionerne at åbne sig mod omverdenen.

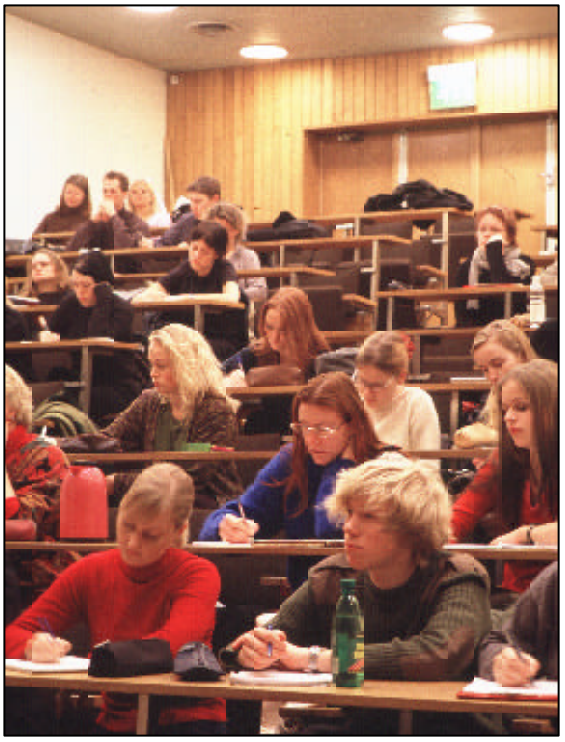

Slet ikke sådan her. Der stod ikke forelæsninger på programmet, da 40 historiestuderende den 23. oktober blev forvandlet til gymnasielærere på Langkær Gymnasium og HF. (Arkivfoto)

Uddannelser under forandringspres

Det er anden gang, et sådant projekt løber af stabelen med Langkær Gymnasium og HF og universitetet som hovedaktører.

Anders Østergaard påpeger nødvendigheden af sådanne arrangementer for at imødekomme tidens krav til uddannelsesinstitutionerne.

–Alle uddannelsesniveauer er under forandringspres i denne tid, fordi netværkssamfundet er ved at slå igennem for alvor. Rammerne for undervisning ændrer sig, og det må uddannelsesinstitutionerne rette sig efter. Det er nærmest et krav, at de tilpasser sig de nye tider, siger rektoren.

Hvortil selvfølgelig kommer, at de gymnasiale uddannelser vil stå med et akut behov for lærerkræfter om nogle få år – og dem er man nødt til at tiltrække, mener Anders Østergaard:

–Gymnasierne er nødt til at gøre reklame for sig selv som fremtidige arbejdspladser. Om nogle få år bliver der kamp om kvalificeret arbejdskraft både på det private og på det offentlige arbejdsmarked. Samtidig vil ungdomsårgangene vokse markant de næste 10 år, behovet for lærere i de boglige ungdomsuddannelser vil stige, ligesom 68-generationen går på pension om 6-10 år.

Fordele for alle parter

Arrangementet har dog også konkrete fordele her og nu for såvel de studerende, gymnasieleverne og lærerne, påpeger Anders Østergaard:

–For de historiestuderende er det lærerigt at komme uden for de gule mure og få noget snavs under neglene ved at lave praktisk formidling. For gymnasieeleverne er det spændende med en ung og entusiastisk underviser, ligesom de også kan få en fornemmelse af, hvad det vil sige at læse på universitetet. For gymnasielærerne er det lærerigt at komme ind på universitetet, opretholde kontakten til de faglige miljøer og høre, hvad der rører sig på universitetet.

Derfor er det selvfølgelig stadig anstrengende at undervise, når man ikke har prøvet det før i stor målestok. Lars Bossen, der er stud.mag. i historie og fransk og sammen med en anden historiestuderende skal undervise 3.b i „Fænomenet 1960'erne", klarer det dog:

–Det er udfordrende at være på en hel dag – det kræver både en høj faglighed og en effektiv pædagogik. Men samtidig er det fedt at formidle al teorien fra universitetet i praksis, ligesom det er tilfredsstillende at få respons fra gymnasieeleverne.

-mk

Pressemeddelelse og henvisninger til presseomtale af projektet findes på www.hum.au.dk/nyheder

Bliv Danmarks stemme

Konference i Bruxelles giver unge mulighed for at tale til Europaparlamentet og blive transmitteret live over Internettet

Det handler om at få unge europæeres holdninger, bekymringer og synspunkter frem i lyset - og helt konkret drejer det sig om en konference der afholdes den 1-4. december i Europaparlamentet i Bruxelles. Her får unge europæere mulighed for at give deres meninger til kende i en debat med politikere fra parlamentet. En debat der vil blive transmitteret live over internettet og via satellit til hele Europa.
Initiativet hedder EYS, og bag står blandt Europa-kommisionen og Europaparlamentet. EYS er en årligt tilbagevendende begivenhed hvor et nyt emne er på dagsordenen hvert år. I år handler det om "Fremtidens arbejdsplads".

"EYS giver unge europæere mulighed for at udtrykke deres syn på fremtiden. Det er også en mulighed for erhvervslivet og det offentlige for at høre, hvad 'morgendagens beslutningstagere' har at sige," mener Louis de Schorlemer, der er kommunikationskoordinator for EYS.

Ingen grund til nervøsitet

De unge er dog ikke fundet endnu. Derfor opfordrer kommunikationskoordinatoren unge i Danmark til at melde sig via hjemmesiden www.generation-europe.org. Kravene er ikke store. Man skal være mellem 19-25, kunne flydende engelsk og være borger i et af EU's 28 medlemslande. Man skal kunne tage til Bruxelles den 1-4. december. Og så er der i øvrigt ingen grund til at være nervøs:

"Du får en basal medietræning før du skal stå ansigt til ansigt med verdenspressen," lyder det beroligende på hjemmesiden.

Ud over den live-transmitterede debat byder konferencen på forskellige workshops. Emnerne er blandt andre "Europaparlamentets fremtid" og "Livslang læring". Prisen "Shaping the Future" uddeles også - den gives til årets bedste informationskampagne for introduktionen af Euro'en.

-mk

Læs mere om konferencen på www.generation-europe.org. Her kan du også tilmelde dig.

Studentergruppe på Katrinebjerg

IT-studerende går sammen

De studerende fra de mange uddannelser, der holder til i IT-parken på Katrinebjerg har dannet en studentergruppe, der skal koordinere studeneraktiviteterne og skabe ny debat.
Det er studerende fra fagudvalgene ved informationsvidenskab, medievidenskab, datalogi, multimedieuddannelsen og IT-vest, der er gået sammen i den ny studentergruppe.

–Vores formål er at være med til en konstruktiv debat om Katrinebjerg, og sørge for at de studerende får indflydelse på udviklingen af området, både hvad angår uddannelse, lokaleforhold og andet der vedrører os, siger Jesper Pedersen fra Studentergruppen.

Gruppen kan kontaktes via Jesper Pedersen på jesperp@multimedia.au.dk eller telefon 2338 2317.

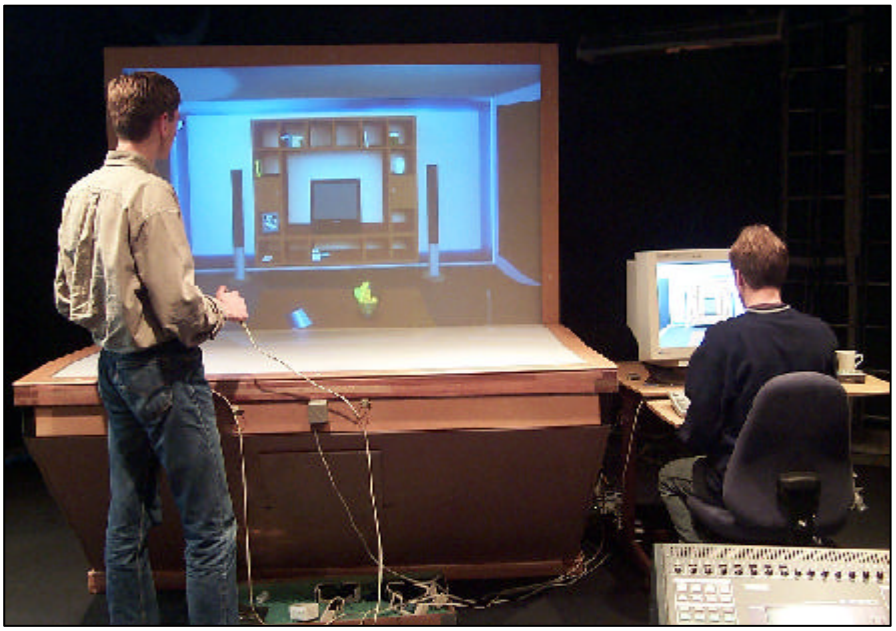

Seneste nyt:
www.hum.au.dk/nyheder

Ny erhvervsrettet suppleringsuddannelse i retorik

Retorik i teori og praksis

Af Marie Lund Klujeff, underviser på suppleringsuddannelsen i retorik

Århusianske studerende har i mange år været henvist til at tage til København for at læse retorik, men fra i år er dette ikke længere tilfældet. På Aarhus Universitet har vi fået vores egen suppleringsuddannelse i retorik. Den lyder kort og godt navnet *Retorik* og er blevet til i et samarbejde mellem Institut for Litteraturhistorie og Institut for Oldtids- og Middelalderforskning.

Suppleringsuddannelsen er ét-årig og består af tre forløb: *Retorisk analyse*, *Anvendt retorik* og *Retorikkens historie*. De tre forløb varetager tilsammen retorikkens faglighed med – ofte overlappende - teoretiske, analytiske, historiske og praktiske metoder.

I *Retorisk analyse* studeres de vigtigste retoriske teorier fra det 20. og 21. århundrede, med særlig vægt på nyretorikken, der er en samlebetegnelse for teorier om bl.a. argumentation og litteraturkritisk inspirerede analysemetoder. Både i definitionen af analytiske begreber og i generelle interpretationsspørgsmål er nyretorikken påvirket af – og kan endog være sammenfaldende med – litteraturteorien. Den retoriske analyse dækker da også både analysen af argumentation i taler og tekster og den mere æstetisk orienterede analyse af litterære teksttyper.

George W. Bushs taler

I undervisningen i *Retorisk analyse* har nogle af de mest gængse analytiske begreber vist sig særdeles aktuelle og anvendelige i analysen af den politiske – og altså retoriske - situation efter terrorrangrebet i USA. Situationen affødte en bestemt slags retorik, f.eks. i George W. Bush's taler, og i undervisningen resulterede dette i analyse og diskussioner af talesituationens kontekst, talerens etos og publikumsappel og i efterfølgende overvejelser om pressens rolle under krisen.

White House photo by Paul Morse

De studerende på den ny retorikuddannelse skal ikke kun analyserer de gamle græske klassikere, men også aktuel retorik som fx den amerikanske præsident George W. Bushs i tiden efter 11. september.

Forløbet i *Retorikkens historie* er tilrettelagt, så det matcher forløbet Retorisk analyse, idet den antikke retorik udgør et stadigt dynamisk grundlag for nutidig retorik og retorisk praksis. I Retorikkens historie gives en grundig indføring i den klassiske retoriske tradition gennem læsning af de vigtigste retoriske traktater, dvs. Platon, Aristoteles, Retorik til Herennius, Cicero, Quintilian, Augustin m.fl. I dette forløb opnås en fortrolighed med det retoriske system i alle dets detaljer fra f.eks. juridiske spørgestrategier og stilistiske figurer til de overordnede persuasive strategier i tilrettelæggelsen af taler og andre retoriske teksttyper.

Kommunikationsbranchen

Forløbet i *Anvendt retorik* varetager den praktiske retorik, forstået som skriftlig og mundtlig fremstilling. Undervisningen er i dette forløb konkret erhvervsrettet mod formidlings- og kommunikationsjobs. Her arbejdes både med skriveprocessen, komposition, stilistisk fremstilling, argumentation i praksis og - med den retoriske tradition in mente - den mundtlige fremstilling. Undervisningen er praktisk anlagt, så den studerende får mulighed for at sætte sig ind i og afprøve forskellige formidlingsgenrer som f.eks. artiklen, kulturkritiske genrer, interviewet og videnskabelig fremstilling. Men også nye og mere erhvervsorienterede genrer som pressemeddelelse, informationsmateriale og web-redaktion introduceres. Det er ofte erfaringen hos humanister, der ender som informationsmedarbejdere i erhvervslivet, at de må lære det hele selv. I Anvendt retorik tager vi kontakt til kommunikationbranchen i den hensigt at blive klogere på retorisk centrale begreber som *business to business / business to consumer* og på informationsmedarbejderens typiske arbejdsområder som f.eks. annoncering, telemarketing, pressekontakt, www.

Arbejdsgruppen

De faste underviserne tilknyttet uddannelsen er adjunkt Hanne Roer fra Oldtid og Middelalder og adjunkt Marie Lund Klujeff, Litteraturhistorie. I dette semester underviser Hanne Roer i Retorikkens historie, mens Marie Lund Klujeff underviser i Retorisk analyse og i den skriftlige del af Anvendt retorik. Jette Barnholdt Hansen, som er ph.d. fra Musik, varetager undervisningen i den mundtlige retorik. Arbejdsgruppen, der har stået bag oprettelsen af uddannelsen, rummer desuden lektor Jørn Erslev Andersen fra Litteraturhistorie. Hanne Roer har i samarbejde med Dorthe Wille, som varetager dele af undervisningen på Åben Uddannelse, netop lagt sidste hånd på en ansøgning om oprettelse af en masteruddannelse i retorik, som skal erstatte uddannelsen på Åben Uddannelse.

Talen

Uddrag af Statsministerens åbningstale i Folketinget tirsdag den 2. oktober 2001

Vi skal holde sammen i Danmark – og i verden. Der er tidspunkter i historien, som på et øjeblik sletter verdens dagsorden og erstatter den af en ny. Som i et glimt reducerer dagens problemer. Og som på et øjeblik får os til at rykke tættere sammen.

Tirsdag den 11. september 2001 var sådan en dag. Ingen kan endnu med sikkerhed vurdere de fulde konsekvenser af de forfærdelige begivenheder i USA. Men de er store, og de vil påvirke os i mange år. Angrebet i New York og Washington er ikke blot endnu en terroraktion. Det er ikke blot et angreb på byer i USA. Det er et skånselsløst angreb på alt det, vi står for: Den enkeltes frihed, de manges tryghed, vores fælles sikkerhed – alt det, der giver ordet "demokrati" mening.

Vi har alle i et glimt forstået, hvor sårbare vi er, når terroren rammer i flæng. Det er afgørende, at demokratierne slår igen. Det er afgørende, at terroristerne ikke slipper godt fra det. Det er en kamp om frihed og tryghed – og den kamp vil demokratiet vinde.

(...)

Vi skal holde sammen på Danmark. Det er nye tider, og vi skal holde sammen på Danmark nu. Vi skal holde sammen på vore fællesskaber og på vore forskelligheder. Vi skal erkende, at verden er forandret, og at vi mere end før skal tage vare på de værdier, vort demokrati bygger på: Friheden for den enkelte, trygheden for de mange, sikkerheden for os alle.

Vi skal ikke ændre vores livsform, men vi vil skærpe vores opmærksomhed og forstærke vores sammenhold. Vi skal være med internationalt, og vi vil gøre vort bedste.

Ingen af os glemmer nogensinde den 11. september 2001. Så tragisk, den forfærdelige terrorbegivenhed var, rummer den måske kimen til en ny verdensorden, hvor gamle fjender søger sammen og hjælper hinanden. Et håb for en ny verdensorden, som vi ikke helt fik efter Berlinmurens fald. Måske rummer den, midt i tragedien, håbet om et nyt, globalt fællesskab, hvor alle, der vil freden og tolerancen, er inviteret med.

Det stiller enorme krav til samarbejdet. Det stiller krav om klare mål for de kommende år. Vi vil leve op til de krav – i et fællesskab, der indadtil er stærkt og udadtil ubrydeligt.

Må jeg foreslå, at vi indleder Folketingets arbejder med at udbringe et leve for Danmark: Danmark leve!

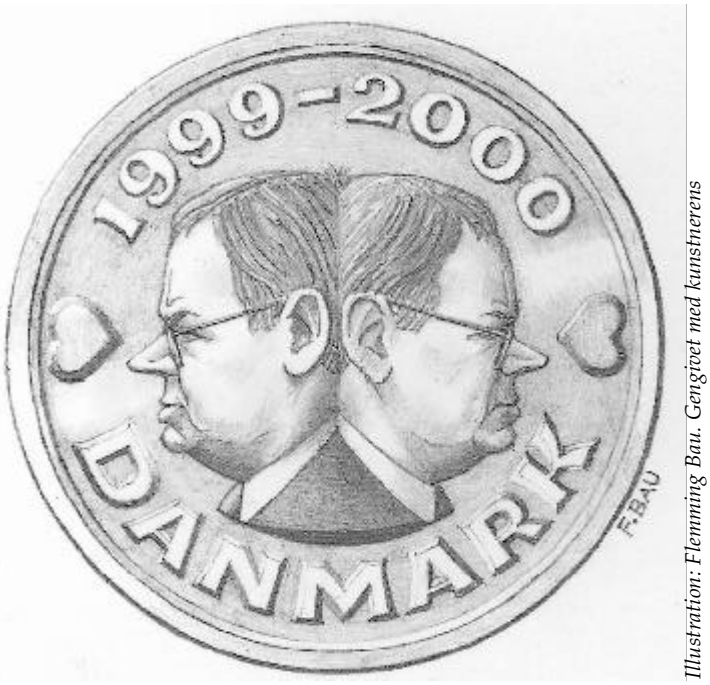

Illustration: Flemming Bau. Gengivet med kunstnerens tilladelse. Illustrationen har tidligere været anvendt i SFINX.

Demokrati og retorik

Om statsministerens tale ved Folketingets åbning

Af Camilla Jensen og Bo Klindt Poulsen, studerende ved retorikuddannelsen

Statsministerens tale ved Folketingets åbning er et fast ritual i vores demokrati. Den har en bestemt udformning, som er gentaget år efter år: under dronningens påhør redegør regeringslederen for regeringens mål i det kommende folketingsår. I år var den retoriske situation imidlertid anderledes pga. terrorangrebet på USA den 11. september.

Det var klart for enhver, at statsministerens tale måtte holdes i lyset af denne begivenhed, og det skabte en tale med to agendaer: som regeringsleder måtte han over for Folketinget præsentere regeringens politiske program for folketingsåret, og som statsminister måtte han over for befolkningen opfordre til fællesskab og samhørighed på tværs af politiske og religiøse skel i kampen mod terrorisme.

Talen har altså to fokuspunkter: en politisk målsætning fremsat af lederen af en mindretalsregering og en fordømmelse af og kamp mod terrorisme. En fordømmelse som skal favne hele det politiske spektrum. Denne dobbelthed i talen medfører en række problemer, som vi vil behandle under følgende overskrifter: Publikum, Den retoriske situation, Talerens etos og Talens værdier.

Publikum

Talens dobbelthed indebærer også to forskellige publikummer. Der er det lille, politiske publikum som er Folketinget, og det store generelle publikum, den danske befolkning.

I tiltalen til begge publikummer benytter Statsministeren sig af et "vi"; det betyder at "vi" til tider er hele den danske befolkning og til andre tider kun dækkende for de to regeringspartiers synspunkter.

Denne glidning mellem de to slags brug af "vi" er ofte ubestemmelig, dermed bliver talens målgruppe usikker og talens fokus diffust.

Den retoriske situation

Lige som der er tale om to publikummer, er der tale om to retoriske situationer som ikke umiddelbart lader sig forene. Der er den rituelle situation, der dikterer en bestemt form og en stor del af indholdet i åbningstalen. Den skal være en redegørelse for den politik regeringen ønsker at føre. Og så er der den påtrængende retoriske situation skabt af angrebet på USA, en situation

som fordrer en anden type tale end den førstnævnte. Statsministeren går på talerstolen pga. den rituelle situation, men talen bliver styret af den anden situation, og det betyder at der kommer et sammenstød mellem den situation, som talen fordrer og den tale situationen fordrer.

Talerens etos

Etos er talerens moralske karakter, som den fremstår igennem talen. Igen er det ordet "vi", som skaber problemer for Statsministeren. På intet tidspunkt fremstår han som selvstændig karakter, men er i kraft af "vi" hele tiden en del af noget andet. Statsministeren går så meget ind i fællesskabet, hvadenten det er det politiske eller generelle, at han ikke længere fremstår som individ. Dermed bliver en eventuel etos ganske opslugt.

Talens værdier

Talen er holdt i et neutralt sprog, dvs. med ganske få adjektiver og uden brug af værdigivende troper og figurer. Talen henter således sine værdier i enkelte begreber, som på forhånd er universelt positivt ladede. Det overordnede begreb er demokrati. Herunder falder begreber som frihed, tryghed og sikkerhed. Disse underbegreber bliver placeret hierarkisk – "friheden for den enkelte, trygheden for de mange, sikkerheden for os alle" – således at de tilsammen danner den overordnede værdi, demokrati.

Demokrati bliver altså *værdien*, ikke blot som talens udgangspunkt, men også som dens konklusion. Der er ingen reel argumentation, for den er ikke nødvendig. Stort set alle i det danske samfund kan være enige i denne værdisætning. Men det betyder også at talen ikke flytter sig, dvs. der er ikke forskel på talens udgangspunkt, dens præmis, og talens konklusion. Tilslutningen til talens værdier findes allerede hos publikum inden den bliver holdt. Det er et velkendt retorisk kneb: ved at være sikker på tilslutning til hele talens værdigrundlag, er det lettere at øge tilslutningen til de enkelte punkter i det politiske program.

Konference: Irland og Europa

Center for Irske Studier vært for konference med 90 oplæg

Konferencen afholdes den 6. – 8. december 2001 i samarbejde med Engelsk Institut , Jean Monnet Centret og Institut for Religionsvidenskab på Aarhus Universitet; i Aulaen, i Studenternes Hus, på Det Teologiske Fakultet, og på Engelsk Institut.
Konferencen foregår på engelsk og afholdes på vegne af The European Federation of Associations and Centres for Irish Studies. Der er tilmeldt 90 oplæg, og derfor lukket for yderligere oplæg.

Konferencegebyret er kr. 500 (inkl. flere måltider og koncert). Gebyr for enkelte forelæsninger: kr. 30.

Konferencen er gratis for studerende og medarbejdere ved Aarhus Universitet.

Oplysning og tilmelding: Michael Böss, Center for Irske Studier, Engelsk Institut, Aarhus Universitet, 8000 Aarhus C. Telefon: 8942 6540. Fax: 8942 6540. E-mail: engmb@hum.au.dk

Paneltemaer:
- Ireland and Europe in the 20th Century: Politics and History
- Irish poetry
- Irish prose
- Irish drama
- Informers in Irish literature, film and history
- Church and religion in Ireland
- Irish music
- Northern Ireland
- Irish History
- Cultural Studies

Program

Torsdag den 6. december

10.00 – 13.00	Registrering
13.00 – 13.15	Officiel åbning
13.15 – 14.15	Joseph Lee, University College, Cork: "Spiritually closer to Boston than Berlin"
14.45 – 15.45	T. M. Devine, University of Aberdeen: "Making the Caledonian Connection – Irish and Scottish Studies Past Present and Future"
16.15 – 18.15	Paneler
18.30 – 20.00	Reception

Fredag den 7. december

8.30 – 10.30	Paneler
11.00 – 12.00	(1) Rory O'Donnell, University College, Dublin: " Re-inventing Ireland in Europe's Experimental Union" (2) Tom Inglis, University College, Dublin: "Church, Conscience and Symbolic Domination"
13.00 – 15.00	Paneler
15.30 – 17.30	Paneler
18.00 – 19.00	Reception i Århus Musikhus
19.30 – 21.00	Koncert og digtoplæsning

Lørdag den 8. december

8.30 – 10.30	Paneler
11.00 – 12.00	(1) Eileen Battersby, The Irish Times: "Contemporary Irish literature – a world literature?" (2) Rona FitzGerald, University of Strathclyde: "Ireland and the EMU reprimand: A soft option or a suitable "bad" boy?"
13.00 – 14.30	Paneler
15.00 – 17.00	Paneler
20.00	Festbanket

Hold på net og websteder

Forskere fra Aarhus Universitet bag første danske arkiveringsforsøg af Internettet

I modsætning til alle andre medier i Danmark er kun dele af internettet underlagt loven om pligtaflevering. Derfor har en styregruppe med deltagelse af lektor Niels Ole Finnemann fra Institut for Informations- og Medievidenskab iværksat projektet Netarkivet.dk for at udvikle en strategi til arkivering af danske internetmaterialer.

–Det er vitalt at Danmark får et nationalt internetarkiv som indsamler og arkiverer danske netsteder, siger lektor Niels Ole Finnemann fra Center for Internetforskning

–Internettet er den nye vidensmæssige infrastruktur i det 21. århundrede, og nettet vil om få år blive lige så populært som radio og telefon er det i dag. Samtidig ved vi at 80% af indholdet på alle netsteder er forsvundet efter et år – for evigt. Derfor mener vi det er vitalt at Danmark får et nationalt internetarkiv som indsamler og arkiverer danske netsteder. Og det er i det perspektiv vi nu som forsøg har iværksat forskningsprojektet Netarkivet.dk, siger Niels Ole Finnemann.

Projektet udføres som et samarbejde mellem Center for Internetforskning, hvor Niels Ole Finnemann er leder, Det Kongelige Bibliotek i København og Statsbiblioteket i Århus. Der er tale om et projekt af et års varighed som afsluttes i juli 2002, og både biblioteker og forskere fokuserer specielt på internetaktiviteterne i forbindelse med kommunalvalgene i november 2001.

Kommunalvalg i centrum

–Kommunalvalgene anser vi som et velegnet forskningsobjekt af flere grunde. For det første kan det forventes at kommunalvalgene vil udløse en bred vifte af dynamiske og interaktive netaktiviteter der stiller en række nye arkivariske udfordringer. For det andet er der tale et tidsmæssigt afgrænset forløb der kan følges og arkiveres fra start til slut. For det tredje er der tale om et indholdsmæssigt sammenhængende materiale der gør det muligt at afprøve og evaluere materialets forskningsmæssige værdi som led i projektet.

Mere konkret peger Niels Ole Finnemann på de netsteder som politiske partier, borgerlister, interessegrupper, borgerforeninger og kommunerne selv står for. Og selvfølgelig på diverse nyhedsmedier – både landsdækkende, regionale og lokale. Alle netstederne vil blive lokaliseret og derefter arkiveret i en stor database. Niels Ole Finnemann og hans styregruppe kalkulerer med måske 5.000 forskellige netsteder hvori kommunalvalgene indgår.

Det færdige arkiv kan bruges i mange forskellige forskningsmæssige øjemed. Niels Ole Finnemann nævner flere områder som arkivet kan belyse:

–Først og fremmest handler det selvfølgelig om at indkredse hvordan en *event* som kommunalvalgene forløber på nettet – herunder hvor meget de forskellige instanser bruger nettet i deres valgkampe, og hvor meget debatter på nettet trænger igennem til andre medier. Men arkivet kan også give svar på andre spørgsmål. For eksempel vil man prøve at få unge i Nordjyllands Amt til at engagere sig ved at have et særligt netsted for de unge. Hvordan forløber det? Er det noget der virker? Er det noget man bør satse mere på?

Danmark bagud

Forskningsprojektet er fra styregruppens side ment som startskuddet til et egentligt nationalt netarkiv. Niels Ole Finnemann påpeger hvordan mange af de lande Danmark ynder at sammenligne sig med alle har mere eller mindre udbyggede netarkiver.

–For eksempel er Sverige langt fremme. Man tager blandt andet et såkaldt snapshot af samtlige sider der ender på .se (svenske domæners 'efternavn', red.) hvert halve år for at have overblik over de svenske websites, fortæller Niels Ole Finnemann.

Han peger også på det paradoksale i at samtlige medier i Danmark er underlagt pligtaflevering mens det for Internettets vedkommende kun er statiske netsteder som artikler og e-tekster der er det.

–Det er næppe forkert at betragte internettet som et af nutidens originale bidrag til det danske og andre moderne samfunds kulturarv. Samtidig har internettet en hurtigt voksende betydning for vores kultur- og samfundsliv. Derfor vil internettet får stor betydning for eftertiden - hvis diverse netsteder vel at mærke bliver arkiveret. For eksempel ville historikere og sprogforskere have et oplagt kildemateriale i et sådant arkiv, afslutter forskeren.

-mk

Netarkivet.dk løber fra 1. august 2001 til 31. juli 2002. Projektet er finansieret af Danmarks Elektroniske Forskningsbibliotek og de medvirkende institutioner (Center for Internetforskning ved Aarhus Universitet, Statsbiblioteket, Århus og Den Kongelige Bibliotek, København).

Svind på Humanioras biblioteker?

Der forsvinder færre og færre bøger fra fakultetets biblioteker, men Jyllands-Posten vendte nyheden på hovedet

Af Søren Elle
Bibliotekar, Biblioteket for Sprog, Litteratur og Kultur

Der forsvinder færre og færrebøger fra de humanistiske biblioteker efter at institutbibliotekerne er blevet til professionelle fællesbiblioteker. Her udlånsskranken på Æstetikbiblioteket.

Jyllands-Posten havde den 31. oktober en artikel om svind på universitetets biblioteker, under overskriften: *Studerende stjæler bøger fra uni-biblioteker*.
I forbindelse med artiklen havde avisen forelagt undertegnede – samt lederen af biblioteket på Trøjborg – en udtalelse fra en anonym studerende om at han havde hugget bøger fra biblioteket, uden problemer.

Det er en handling som vi, over for journalisten, tog kraftig afstand fra, samtidig med at vi lige så kraftigt pointerede, at svind ikke er noget stort problem for bibliotekerne på Humaniora.

At det er vores holdning fremgår desværre ikke af den artikel som journalisten valgte at skrive.

stud.århus

JP ÅRHUS Side 9

Studerende stjæler bøger fra uni-biblioteker

Jyllands-Postens overskrift er ikke faktuel forkert, for der findes nok to studerende, der stjæler bøger på universitetet. Jyllands-Posten glemte bare at fortælle at det ikke er noget problem, fremgår det af Sørens Elles (afbilledet i Jyllands-Posten) indlæg her i avisen.

Svindet falder

Det er rigtigt at svind for nogle år tilbage udgjorde et problem af en vis størrelse på flere af de små institutbiblioteker på universitetet. Humaniora har dog allerede for et par år siden sat en udvikling i gang på biblioteksområdet som – ud over en række andre fordele – også har minimeret årsagerne til et eventuelt svind.

Der er nu dannet fire fællesbiblioteker – Æstetikbiblioteket; Biblioteket for Sprog, Litteratur og Kultur; Trøjborgbiblioteket og Ringgadebiblioteket – mens et femte på Moesgaard er i støbeskeen.

Disse fællesbiblioteker er karakteriseret ved:

- en professionel medarbejderstab
- standardiserede rutiner for anskaffelse, klargøring og opsætning af nye materialer
- klare regler for benyttelse, udlån og aflevering af bibliotekets materialer
- systematisk overvågning af bibliotekets lokaler i åbningstiden

Alt sammen forhold der sikrer at bibliotekets materialer ikke forsvinder som følge af fejlplacering, uautoriserede udlån og impulstyveri.

Dertil kommer at bibliotekerne i disse år er i fuld gang med at stregkode deres bogsamlinger, således at vi – når projektet er tilendebragt – kan skaffe os et fuldstændigt overblik over vores samlinger, og tage hånd om eventuelle problemer med svind.

I forbindelse med stregkodningsprojektet bliver bøgerne også tyverisikret, således at vi – skulle vi konstatere tilfælde af planlagt tyveri – kan opsætte adgangsportaler på alle Humanioras biblioteker.

Det er dog det klare indtryk på alle eksisterende fællesbiblioteker, at vi ingen nævneværdige problemer har med svind.

Træk forskningsrejsen fra

Ansatte kan trække rejseudgifter fra i skat, når de selv betaler

Ansatte lærere på Det Humanistiske Fakultet kan i øjeblikket bruge op til 20.000 kr. på forskningsrejser over tre år. Næste år sætter fakultetet beløbet ned til 18.000 kroner. Hvis det ikke dækker ens behov, må man søge pengene andetsteds; fx fra puljer eller fonde. Endelig kan man også betale rejsen af egen lomme, og gør man det, er der hjælp at hente på selvangivelsen.

En forskningsrejse er i skattemæssig terminologi en tjenesterejse. Rejsegodtgørelser (transportudgifter, time- og dagpenge m.v.) er som bekendt skattefri, men i stedet for at modtage en rejsegodtgørelse kan man vælge at fradrage udgifterne på sin selvangivelse. Det er dog en betingelse at arbejdsgiveren er indforstået med at man trækker sin rejse fra i skat, oplyser Told & Skat.

Det betyder konkret at man skal gå til sin respektive institutleder for at få fradraget godkendt.

Siden 1. april 1999 har private og offentlige virksomheder haft samme regler. Det betyder blandt andet at man ikke kan trække endagsrejser fra, ligesom der er et loft på tre måneders rejse indenlands og seks måneder, hvis arbejdsstedet er i udlandet.

-mk

Told & Skats logo

De nøjagtige regler, maksimumbeløb m.v. findes i pjecen "Skattefri rejse- og befordringsgodtgørelse" der fås hos Told & Skatteregion Århus.
Cirkulæret kan læses på http://www.erhverv.toldskat.dk/obj.asp?o_id=96797&ov_id=0

Hvis man som forsker selv har betalt billetten til sin forskningsrejse når man stiger på toget, er Told & Skat en ven i nøden. Udgifterne kan nemlig trækkes fra.

Støtte til rejser

Fakultetet støtter forsknings- og studierejser

Både ansatte og studerende kan få støtte til deres forsknings- og studierejser fra fakultetet.

Ansatte skal skelne mellem forskningsrejser og tjenesterejser. Hvor forskningsrejsen gerne er relevant i forbindelse med konferencer og gæsteophold i forbindelse med forskning og undervisning, er tjenesterejsen en rejse der ikke har noget med forskning eller undervisning at gøre; det kunne eksempelvis være et besøg på en evalueringskonference i København.

På Det Humanistiske Fakultet kan den ansatte som nævnt p.t. højst få 20.000 kr. i støtte til forskningsrejser over tre år.

Det er også værd at være opmærksom på forskellen på rejseudgifter og rejsegodtgørelse:

Rejseudgifter er beløb, der refunderes efter regning og mod dokumentation af for eksempel billetter, hotelregning, taxakvitteringer og forplejning på endagsrejser. Sådanne beløb er skattefrie og skal dermed ikke meddeles på oplysningssedlen til skattevæsenet.

Rejsegodtgørelse er beløb, der refunderes på baggrund af faste takster, uanset størrelsen af de faktiske udgifter; for eksempel kilometer-, time- og dagpenge. Sådanne beløb er også skattefrie, men skal meddeles på oplysningssedlen.

Der kan kun udbetales rejsegodtgørelse, når rejsen er forbundet med overnatning, har en varighed på mindst 5 timer og strækker sig over 8 km fra arbejdsstedet.

Studerendes rejser

Også som studerende kan man få støtte til relevante rejser. Eksempelvis støttes specialerejser med op til 1.500 kroner til indlandsrejser, 4.000 kroner til rejser i Europa og 6.000 kroner til rejser i resten af verden. Studerende på visse praktikophold og etnografistuderende på feltstudierejser kan også få tilskud.

Ansøgningen skal være ledsaget af en begrundelse for hvorfor rejsen er relevant for den studerende fra vejlederen.

I år var der indtil den 30. september bevilget penge til 176 rejser til studerende.

-mk

Regler og ansøgningsskema på http://www.hum.au.dk/fak/rejser/studierejser.htm

Praktikantjob i Tallinn

Det Danske Kulturinstitut i Tallinn søger to praktikanter

Fra Det Danske Kulturinstitut i Tallinn, Estland

Kulturinstituttet søger dels en sproglærerpraktikant og en kulturaktivitetspraktikant.
Det Danske Kulturinstitut er selvejende institution stiftet i 1940 med hovedkontor i København, det har som formål at fremme international kulturudveksling mellem de to lande. Institutet i Tallinn har eksisteret siden 1990 og blev stiftet for at bevare de Dansk-Estiske forbindelser der blev til under og efter "Den syngende Revolution". Vi beskæftiger os med en bred vifte af arrangementer indenfor både estisk og dansk kultur bl.a. udstillinger, koncertturneer og foredrag.

Som *sproglærerpraktikant* kommer du til at arbejde med estere og russere der kommer til vores danskkursus. Der undervises på to niveauer – begyndere og fortsættere. Vore studerende er motiverede, nysgerrige og arbejder meget hårdt. Du skal bruge engelsk som undervisningssprog, men dansk er det du får mest brug for. Vi har undervisningsmateriale på instituttet.

Som *kulturaktivitetspraktikant* ved *det Danske Kulturinstitut* kommer du til at beskæftige dig med opgaver og projekter på egen hånd, samtidig med at du indgår i den almindelige arbejdsgang på instituttet.

Vi kræver, at du er i gang med din overbygning og har gode kundskaber i engelsk, at du kan arbejde selvstændigt og har mod til at kaste dig ud i nye udfordringer.

Stillingen er ulønnet, der er dog mulighed for at tage sin SU med.

Praktikantstillingen genbesættes normalt pr. 20. januar og 20.august.

Du er velkommen til at henvende dig til institutleder Silvi Teesalu eller projektleder Anneli Pärlin, tel 372 64 66 373, e-mail: dki@uninet.ee for at høre nærmere om jobbet.

Ansøgningen sendes snarest muligt til:
Taani Kultuuri Instituut
Vene 14 Tallinn 10123
Estland
Tel/fax: +372 64 66 373
dki@uninet.ee
www.dki.gz.ee

Telefonomstillinger bliver samlet

Den forenede telefonomstilling i Hovedbygningen

De fleste af universitetets telefonomstillinger er blevet samlet i Hovedbygningen som nabo til trappefoyeren ved Aulaen. Som den sidste flytter den naturvidenskabelige telefonomstilling op i Hovedbygningen 1. december. Kun Sundhedsvidenskab beholder sin egen telefonomstilling.
Informationskontoret har overtaget ledelsen af den nye telefonomstilling og de ansatte skifter formelt ansættelsesforhold til nytår.

www.hum.au.dk/nyheder

Projektorer bliver stjålet igen og igen

De faste projektorer i fakultetets undervisningslokaler bliver nu taget ned. På et halvt år er fire projektorer – til 30.000 kr. stykket – blevet stjålet

Tyverier gør det nu mere besværligt at bruge IT i undervisningen. Inden for det seneste halve år har fakultetet været så plaget af tyverier at teknisk chef Svend Rosendahl ikke ser anden udvej end at pille de faste projektorer ned. Underviserne skal fremover nu bestille, hente og returnere projektorerne til hver undervisningstime.

–Det er dybt irriterende for alle parter, men vi har ikke råd til at lade være, forklarer Svend Rosendahl.

Siden maj måned er der blevet stjålet fire faste projektorer på Kasernen og i Nobelparken, foruden et digitalt videokamera og to højttalere. Og endelig er en automat til kopikort blevet brækket op.

Tyven tog boksen

Efter det tredje tyveri af en fast projektor, der koster mellem 30.000 og 35.000 kr. stykket, valgte Teknisk Afdeling at investere i det bedste sikringsudstyr, der kunne fås.

På Kasernen blev en ny projektor derfor boltet fast i en specialdesignet stålboks med tilhørende kæder og lås af hærdet stål.

Mandagen efter sidste weekend i oktober kunne Svend Rosendahl konstatere at såvel projektor, boks og lås var væk.

–Årets tyverier løber nu op i en tredjedel af vores samlede årlige budget til av-midler.

Universitetet er som statslig virksomhed er selvforsikret, hvorfor der ikke er nogen forsikring der dækker.

Hente og bringe

De stjålne projektorer bliver ikke sat op igen.

–Jeg føler mig overbevist om at tyvene blot vil komme igen – og selv gedigne stålbokse er jo ikke nok til at forhindre tyverierne.

Det er de samme to undervisningslokaler, der hver har haft uvelkomment besøg to gange.

Derfor bliver fakultetets undervisere nu indtil videre nødt til at hente og bringe projektorerne hver gang der er brug for dem.

–Det er drønirriterende, for det giver mere arbejde til alle, siger Svend Rosendahl.

–Det er omstændeligt for underviserne, det kræver mere arbejde af det tekniske personale, der skal tjekke udstyret hver gang, og vi ved af erfaring at levetiden er kortere, når mekanikken konstant er på farten.

Ingen billig løsning

Teknisk Afdeling har allerede installeret videoovervågning på sin egen gang og selv om det tilsyneladende har gjort det af med mulige impuls-tyverier, så er det ingen sikring mod de professionelle.

–For nylig blev et computerrum på Økonomi ribbet af hætteklædte personer som læssede det hele på en lastbil udenfor, fortæller Svend Rosendahl.

–Vi vil selvfølgelig arbejde på at finde en løsning, så vi kan blive ved med at have faste projektorer, men det bliver efter alt dømme en dyr løsning. Og de penge bliver vi nødt til at hente fra vores ordinære midler, siger en ærgerlig Svend Rosendahl.

slam

En truet race på Humaniora. Fire gange er der blevet stjålet en projektor som denne inden for det seneste halve år på fakultetet. Nu bliver den endnu mere sjælden.

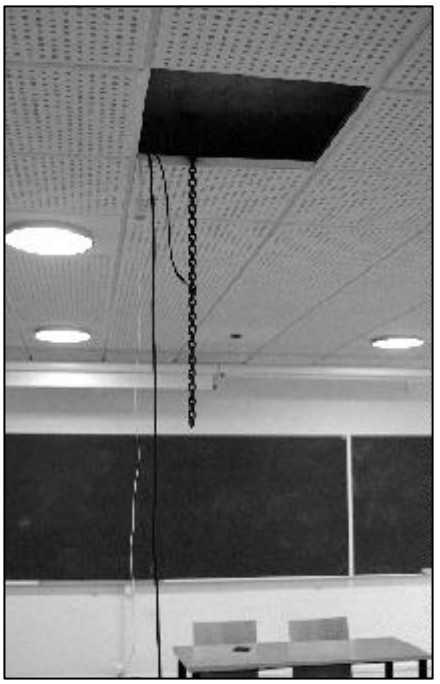

Til gengæld er dette syn blevet mere normalt. Kun sikringskæden er tilbage efter at indbrudstyvene har været på rov.

Automattyv

Heller ikke kopikort-automaterne går forbi tyvenes brækjern. Automaterne tømmes dog regelmæssigt, så der aldrig ligger større beløb i automaterne. I dette tilfælde fik tyvene skønsmæssigt et par hundrede kroner for ulejligheden.

En ekstra krone på wwwærket

Fire netkroner til www.hum.au.dk

Fakultetets hjemmeside www.hum.au.dk er nu blevet tildelt fire netkroner af Bedst På Nettet, som netop har vurderet 1.715 offentlige hjemmesider.

Det er indgangssiderne på www.hum.au.dk og fakultetssekretariatets sider, som har været under Bedst På Nettets kritiske lup. 10 ud af 716 uddannelsesinstitutioner har indtil videre opnået fire netkroner, mens ingen har fået topkarakteren fem.

Den mest nyttige

I første omgang blev fakultetet tildelt tre kroner, men det fremgik af detaljerne i vurderingen at man havde overset en række af de tjenester, som fakultetet tilbyder under overskriften *intern information*.

Den forseelse er nu blevet rettet og det fik scoren på *nytteværdi* til at stige til 74 procent; i skrivende stund den højeste blandt de 716 uddannelsesinstitutioners hjemmesider

Brugervenlighed scorer 73 procent, mens *åbenhed* fortsat er det svageste punkt med en score på 40 procent. Her efterlyser Bedst På Nettet især muligheder for dialog med borgerne.

slam

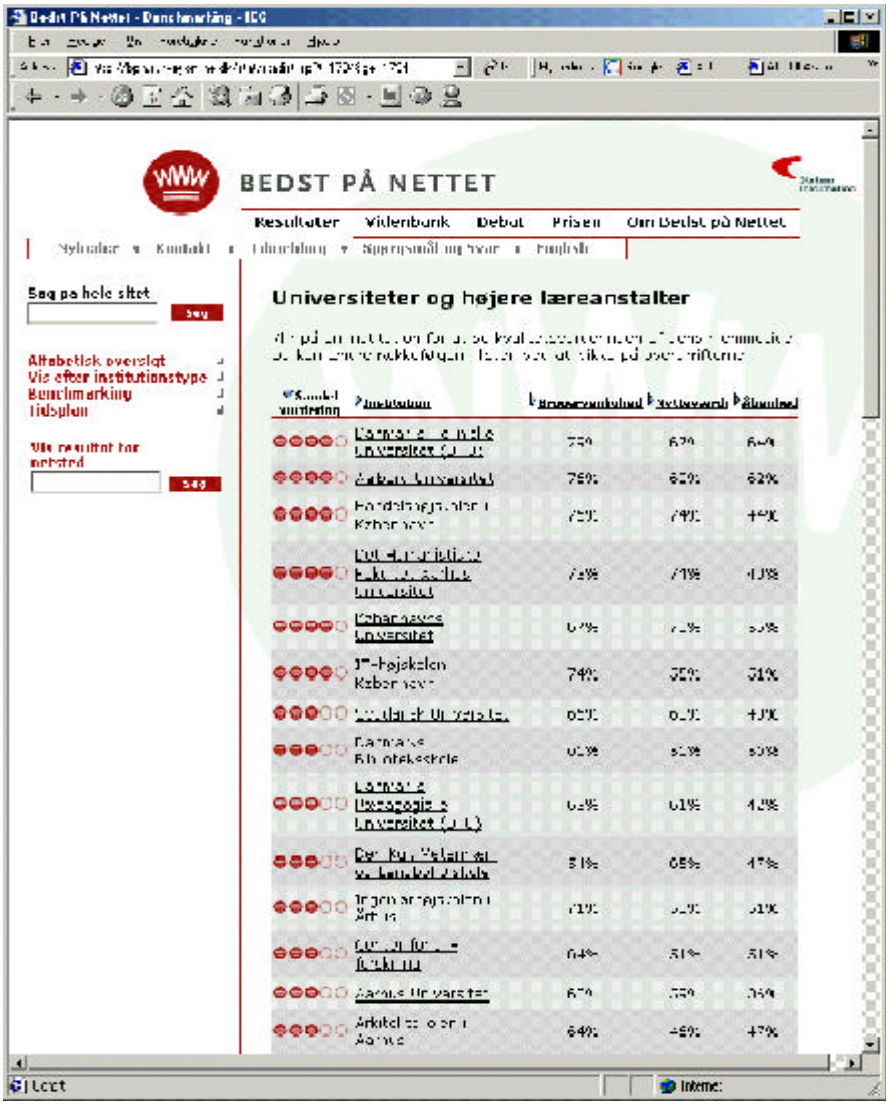

www.hum.au.dk er - ifølge Bedst På Nettets screening - blandt de allerbedste universitære hjemmesider

Ris & ros fra Bedst På Nettet (oktober 2001)

Ros

- Teknisk enkelt layout, der kan ses både på små skærme og af handicappede
- Imødekommende, klart, kortfattet og læsevenligt sprog
- Indholdsdeklaration, nyhedsside, kalender, opdaterede links
- Referater fra råd og udvalg
- Regelsamling og links til lovtekster
- Publikationer kan downloades
- Mulighed for direkte kontakt til sagsbehandlere og ledelse
- Information rettet direkte til kommende brugere

Ris

- Manglende dialog med borgerne (debatforum, mulighed for at stille spørgsmål, afstemninger, ris og ros)
- Ingen postlister
- Manglende site-map og indeks
- Manglende søge-funktion
- Manglende udskrifts-funktion
- Elektronisk signatur ikke mulig
- Ingen søgning i relevante databaser fra hjemmesiden
- Intet e-post-varslet nyhedsbrev
- Ingen lyd- eller videoklip

Den fulde vurdering af www.hum.au.dk kan læses på www.bedstpaanettet.dk.

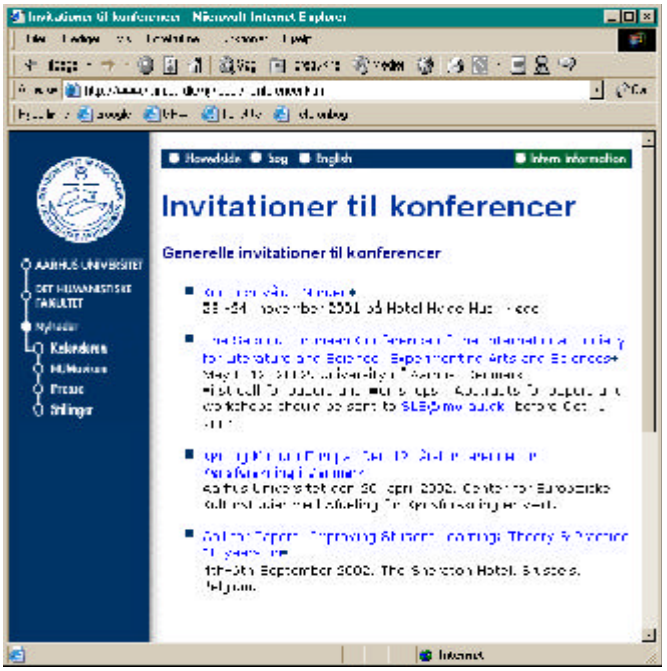

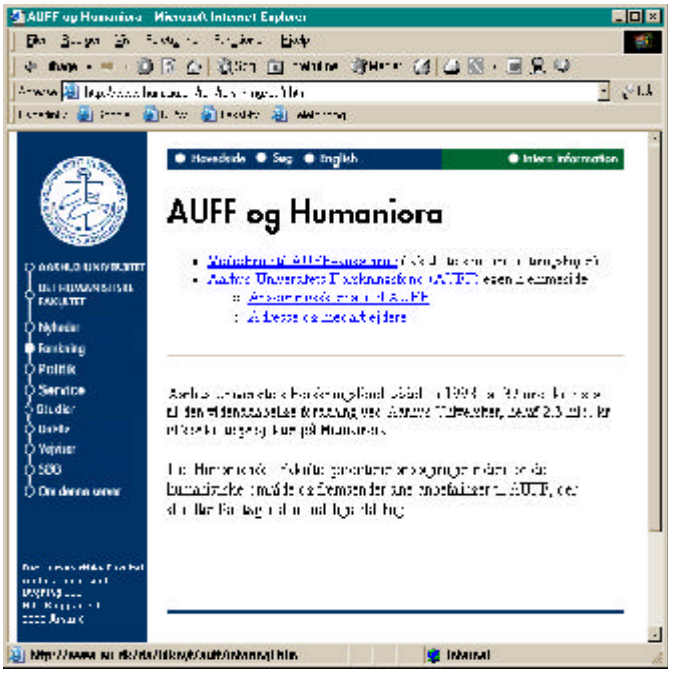

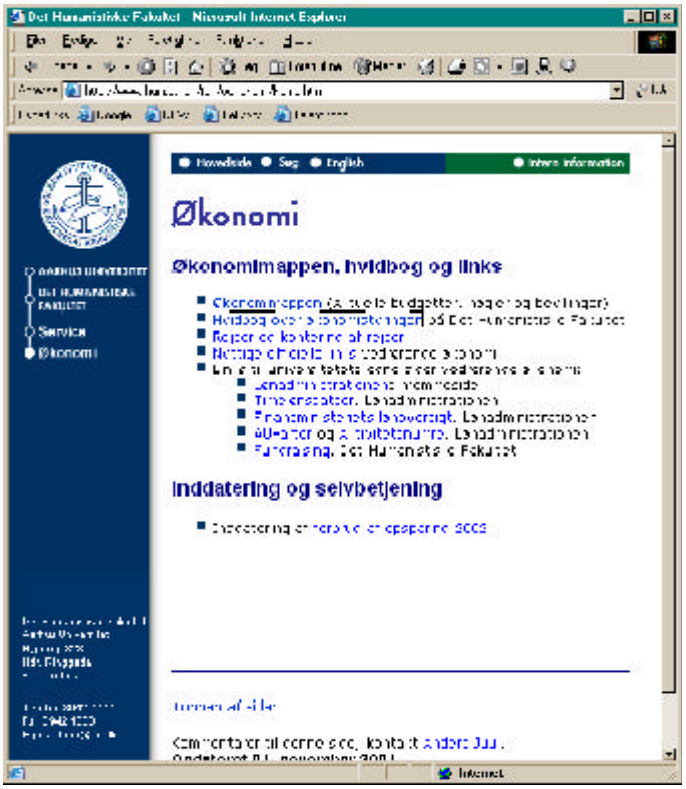

Et lille udpluk af nogle af de sider, som fakultetssekretariatet har produceret til brugerne.

Humanistiske bøger

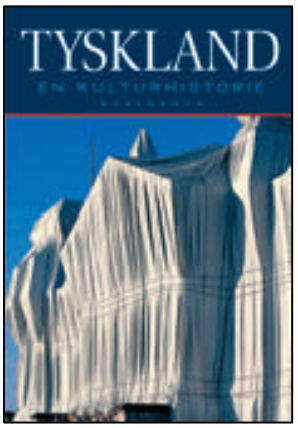

Hvor ligger Tyskland?

Tyskland – en kulturhistorie

Af Hans Carl Finsen, Helge Nielsen, Annelise Ballegaard Petersen, Ernst-Ullrich Pinkert, Wolf Wucherpfennig og Per Øhrgaard

„Tyskland - jamen, hvor ligger det?" spurgte Goethe og Schiller engang retorisk. Spørgsmålet er ikke så let at besvare, som man skulle tro, for Tyskland har i historiens løb set meget forskellig ud. Alligevel findes der en tysk kultur, et fællespræg i skikke, adfærd og sprog. Det er denne fælleskultur, bogen fortæller om.

Den tager udgangspunkt i 1700-tallet og beskriver den samfundsmæssige og kulturelle udvikling med stadigt udblik til tysk kulturs betydning og rolle i Europa.

Den nye udgave er gennemrettet og revideret. Kapitlet om tiden 1961-2000, fra murens opførelse og til genforeningen, er helt nyskrevet af professor Per Øhrgaard.

Bogen anbefales som grundbog til tysk kulturhistorie.

Tyskland – En kulturhistorie. Fra 1700-tallets opsplitning til dagens genforenede EU-stormagt. Ny revideret udgave. Red. Annelise Ballegaard Petersen. 2.udgave, 1.oplag. 381 sider, 429 kr., indbundet. Rosinante. September 2001.

Bog- og tidsskriftsomtalerne er skrevet af Mikkel Krogh.

Tysk nationalretorik

Hans Carl Finsen: Die Rhetorik der Nation

„Was die Redestrategien der Renaissance mit denen Deutschen Bundestags verbindet: In der Verständigungsform sieht Hans Carl Finsen den Schlüssel der Nation", lød den meget informative underoverskrift i Frankfurter Allgemeine Zeitung den 8. oktober 2001. Den ansete tyske avis bruger hele fem spalter på at omtale bogen.

Anmeldelsen kan hentes på www.faz-archiv.de mod en betaling på euro 1,50. Søg efter overskriften *Müssen wir hier wirklich eine abstrakte Debatte führen?* på datoen 8. oktober 2001.

Hans Carl Finsen: *Die Rhetorik der Nation: Redestrategien in nationalen Kurs. Attempto-Verlag, Tübingen 2001, DM 44,80.*

Digi-talt

Lars Kiel Bertelsen og Søren Pold (red.): D-Day på Kasernen

Det lyder voldeligt, må man sige. Men faktisk består bogen *D-Day på Kasernen* bare af syv optrykte foredrag fra konferencen "Æstetik og Digitalisering: Tradition eller Revolution?" der fandt sted i de æstetiske fags kasernebygning i oktober sidste år. Foredragene handler om hvad digitaliseringen betyder for de traditionelt historisk orienterede æstetiske fag. Som Bertelsen påpeger i forordet, er digitalisering inden for kunsten noget man er nødt til at forholde sig til – for den *er* her og har længe været her. Og inden for samtlige kunstarter, vel at mærke. De forskellige foredrag kommer derfor vidt omkring. Søren Pold fortæller historien om netkunstergruppen Etoy fra Californien der vandt en retssag mod legetøjsfirmaet Etoys. Jacob Wamberg skriver om byen som hyperbillede. Morten Breinbjerg fortæller om digital musik, Torunn Kjølner om digitalt teater. Henrik Kaare Nielsen behandler digitaliseringen og kulturen, Kjetil Sandvik forsøger at udvikle et "multimedieæstetisk begrebsapparat", og Karin Petersen fortæller afsluttende om den danske technomusiker Morten Remmer.

88 sider. September 2001. Udg. af de æstetiske fag på Aarhus Universitet i samarbejde med Multimedieuddannelsen, forskningsrådenes Center for Multimedier og Fælles-æstetisk Forskergruppe. Bogen kan rekvireres på de æstetiske fag.

Fotografi og pornografi

Rune Gade: Staser. Teorier om det fotografiske billedes ontologiske status & det pornografiske tableau

„I bogens første halvdel gennemgår forfatteren på forbilledlig vis det 20. århundredes vigtigste teorier om fotografiet […] I bogens anden halvdel bruger han det pornografiske fotografi som en eksemplarisk genre, der viser fotografiets komplekse karakter og dets forbindelse til det imaginære."

Sådan skrev Mette Sandby i Weekendavisen da første udgave af kunsthistorikeren Rune Gades bog udkom i 1997. Den er givetvis ikke blevet dårligere siden. *Staser* er udgivet som særskrift af tidsskriftet Passepartout fra Institut for Kunsthistorie.

304 sider. 220 kr. Oktober 2001. Passepartout, Institut for Kunsthistorie, Aarhus Universitet

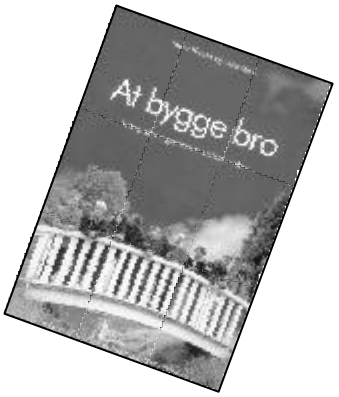

Flerkulturel brobygning

Steen Nielsen og Niels Mors: At bygge bro. Integration gennem uddannelse

Lærere og pædagoger har ikke tilstrækkelige kompetencer til at arbejde med integration. Flerkulturelle studerende på universiteterne trives ikke. Tokulturelle lærere mobbes ud af lærerværelserne. Sådanne overskrifter er der set mange af i medierne for nylig. På Jydsk Pædagog-Seminarium har man i ti år arbejdet med integrationens udfordring – og med betydelige virkninger. 6-7% af seminariets studerende er flerkulturelle, og siden 1991 har seminariet hvert år gennemført et etårigt brobygningskursus for 17-20 studerende i Århus. Det er dette integrationsarbejde der beskrives i bogen som udgives af Jydsk Pædagog-Seminarium i samarbejde med forlaget Klim.

68 sider. 95 kr. 12. oktober 2001. Jydsk Pædagog-Seminarium & Klim.

Tretten gange Nobel

Henry Nielsen & Keld Nielsen (red.): Nabo til Nobel. Historien om tretten danske Nobelpriser

Tretten danskere har modtaget den prestigefyldte Nobelpris – et højt antal i forhold til landets størrelse. Denne bog fortæller om prismodtagerne: Om deres liv, deres arbejde og om deres vej til prisen. Én fredspris, én kemipris, tre litteraturpriser, tre fysikpriser og fem medicinpriser er det efterhånden blevet til. I Nabo til Nobel tegner 15 forfattere et billede af hvad der førte til priserne. For første gang i dansk sammenhæng udnyttes desuden at historikerne har haft direkte adgang til nobelarkiverne. Derfor får læseren blandt andet fortalt hvordan hårde forhandlinger og kompromiser snarere har været reglen end undtagelsen, før Nobelsystemet udpegede vinderen. Og hvordan tilfældigheder ofte har spillet afgørende ind under bedømmelsen. Bogen udkom i en engelsk udgave i foråret 2001. Forfatterne Henry Nielsen og Keld Nielsen er henholdsvis lektor ved Institut for Videnskabshistorie, Aarhus Universitet og direktør for Elmuseet i Tange.
570 sider. 398 kr. 11. oktober 2001. Aarhus Universitetsforlag.

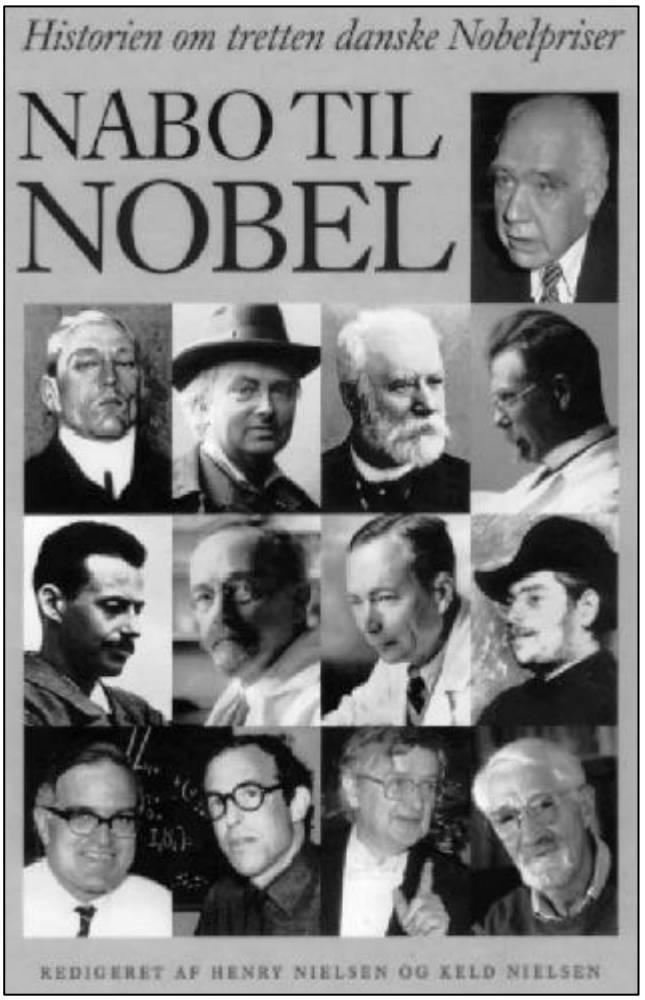

Når ret skal være ret

Ole Fenger: Lov og ret i Europas historie

Retshistorie er en ny gren af videnskaben. Først efter 2. verdenskrig begyndte man at beskrive en decideret lov- og retshistorie, og det denne forskning som denne bog forsøger at give en ajourført status over. Forfatteren Ole Fenger er dr.jur. og cand.art. i historie og har i en årrække undervist jurastuderende i romersk, dansk, europæisk og islamisk retshistorie. Og selvom denne bog primært er beregnet som lærebog i retshistorie for jurastuderende, er den i lige så høj grad skrevet for alle kulturhistorisk interesserede. Forfatteren begynder således helt tilbage ved retten i oldtiden og bevæger sig derefter over lov og ret i antikkens Grækenland og Romerriget og op til oplysningstidens retsopfattelse og nutidens lovsamarbejde i Norden. Bogen afsluttes med en årstalsliste over samtlige relevante årstal og et samlet indeks over væsentlige personer og steder i den europæiske retshistorie.
188 sider. 248 kr. 19. oktober 2001. Aarhus Universitetsforlag.

Humanistiske tidsskrifter

Formidlingsetik

Magasinet Humaniora nr. 3, 2001

Det handler om manipulerende reklamer, kampagner og kommunikation når lektor i kommunikation Jan Foght Mikkelsen fra RUC fortæller om formidlingsetik i det nyeste nummer af Magasinet Humaniora der udgives af Statens Humanistiske Forskningsråd. I artiklen giver Mikkelsen klare eksempler på manipulation, og han slår til lyd for at afklare hvad fænomenet er, og hvilke retoriske virkemidler der er acceptable. Ellers handler Magasinet Humaniora denne gang om livshistorier som erkendelsesinteresse bag fysisk forskning, Statens Humanistiske Forskningscenter og den nye formand for SHF, professor, dr.phil. Poul Holm. Der er også en oversigt over nye bevillinger fra SHF.
44 sider. September 2001. Kan købes hos Statens Information, Postboks 1300, 2300 Kbh. S. Tlf. 3337 9228

Fascination af det skønne

Arbejdspapirer 94-01

Begrebet om det skønne er fraværende i moderne, æstetiske teorier, mener Inga R. Gammel fra Center for Kulturforskning i dette arbejdspapir. Hun diskuterer derfor en række forestillinger om det skønne mens hun lader en række eksempler fra film og litteratur spejle fænomenet skønhed som en dynamisk og handlingsmotiverende kraft i nutidig kunst. Hun kommer blandt andet omkring Wim Wenders' film *Himlen over Berlin*, Saint-Exupérus *Den lille Prins* og teoretikerne Habermas og Jauss.
Inga R. Gammel: Wings of Desire – Fascinationen af det skønne. 24 sider. September 2001. Kan rekvireres hos Center for Kulturforskning, Finlandsgade 28, 8200 Århus N. Tlf. 8942 4464.

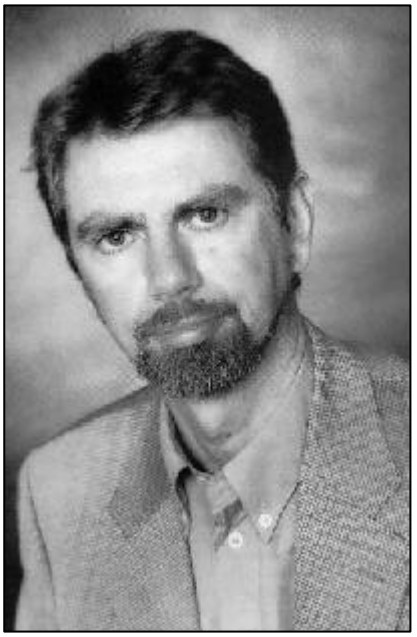

Den nye formand for Statens Humanistiske Forskningsråd er professor Poul Holm fra Syddansk Universitet Esbjerg

Adresser i massevis

(pré)publications nr. 184

Den nyeste udgave af publikationen fra Institut for Romansk Filologi er en såkaldt fransk-dansk dokumentationsvejviser der vil lette diverse former for researcharbejde for lærere på de gymnasiale uddannelser. Den består primært af navne og adresser på foreninger, organisationer, informationscentre, tidsskrifter, opslagsværker og biblioteker i Frankrig og Danmark. Derudover giver vejviseren en række adresser på diverse relevante søgemaskiner og portaler på Internettet.
60 sider. September 2001. Kan rekvireres på Institut for Romansk Filologi, bygn. 463. Tlf. 8942 6400.

Det nye komma – sådan

Nyt fra Sprognævnet nr. 2, 2001

En pædagogisk brugsvejledning i at bruge det såkaldte nye komma. Det er hvad man reelt får med det seneste nyhedsbrev fra Dansk Sprognævn. Essensen i vejledningen er at der med det nye komma – og modsat det traditionelle komma - som hovedregel ikke skal komma foran ledsætninger (bisætninger). Som Henrik Galberg Jørgensen fra DS anfører det, er der selvfølgelig også nogle få undtagelser, men de er i fåtal. Så det er faktisk bare med at komme i gang. Nyhedsbrevet rummer også en gennemgang af de forskellige kommasystemer og masser af eksempler, opgaver og henvisninger til litteratur om det nye komma.
16 sider. April 2001. Kan rekvireres hos Dansk Sprognævn, Njalsgade 80, 2300 Kbh. S. Tlf. 3532 8982.

Smaskvådt kindkys

Institutavisen nr. 1, 2001

Det handler blandt andet om udlandsophold i den nyeste udgave af institutbladet fra Historie, Institutavisen. To studerende fortæller om deres ophold på henholdsvis University of Sunderland og Oxford Brooks University og giver gode råd til fremtidige udvekslingsstudenter. Derudover fortæller historiestuderende Kian Johansen levende om hvordan det var at være studentermedhjælper ved det nyligt overståede Nordiske Historikermøde – han beretter for eksempel udførligt om hvordan det var at få "et smaskvådt kindkys" af institutleder Anders Bøgh. Institutavisen nr. 1 byder også på nyt fra studievejledningen, omtaler af kommende forelæsninger og nye publikationer fra instituttets ansatte.
20 sider. September 2001. Kan rekvireres på Historisk Instituts sekretariat, bygn. 322. Tlf. 8942 2023.

Borges på udenlandsk

Variaciones Borges nr. 12

Det kan man vist roligt kalde en international publikation: Variaciones Borges er tidsskriftet om forfatteren J.L. Borges der udgives af Borges Center, Romansk Institut, på spansk, fransk og engelsk over det meste af verden. Blandt redaktionsmedlemmerne findes diverse internationale Borges-forskere - heriblandt ingen ringere end Umberto Eco.

Det nyeste nummer omhandler temaet Borges og humor, og derudover er der artikler om blandt andet Borges og Freud, Borges og Buenos Aires og "Borges and the Reality of the World".
262 sider. September 2001. Kan rekvireres på Borges Center, Romansk Institut. Tlf. 8942 6454.

Euro-tegnets oprindelse

SFINX nr. 3, 2001

De fleste er bekendte med at godt halvdelen af Danmarks befolkning valgte at stemme nej til den fælleseuropæiske mønt. Lige så velkendt er det at flere lande i det europæiske fælleslandskab har taget mod Euroen med kyshånd. Hvad de færreste derimod ved er hvorfor Euro-tegnet, et C gennemskåret af to vandrette linier, ser ud som det gør. Her er der hjælp at hente i det nye nummer af tidsskriftet fra Institut fra Klassisk Arkæologi. Lic.theol. Carsten Bach-Nielsen har efterforsket oprindelsen til tegnet og giver en forklaring på de gådefulde streger – og han går helt tilbage til Herakles og giver i forbifarten også forklaringen på $-tegnets oprindelse. Ellers byder tidsskriftet på artikler om gådefulde kirkerum på den Iberiske Halvø, statuer på Samos, biblioteket i Alexandria og Det Danske Institut i Damaskus.

36 sider. 24. årgang nr. 3. Rigt illustreret i farver og s/h. Kan rekvireres på Institut for Klassisk Arkæologi. Tlf. 8942 2295.

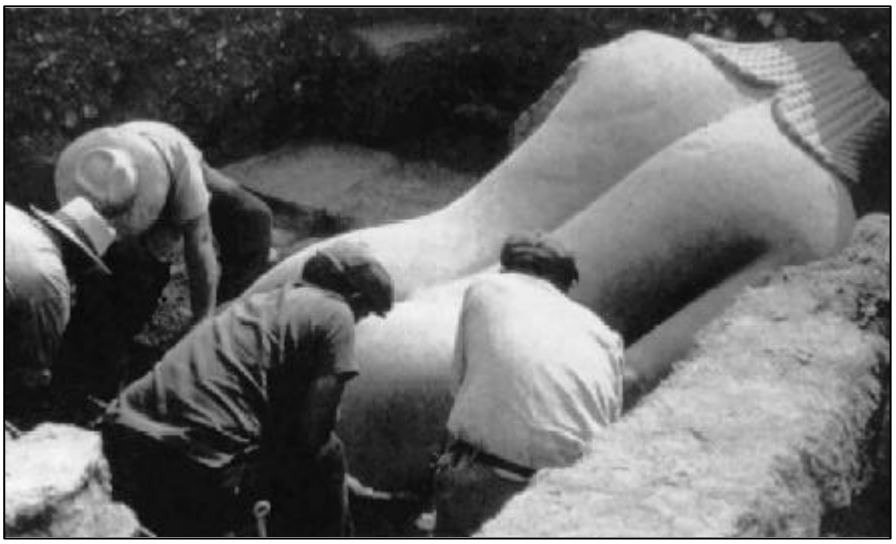

Forskere undersøger en statue fundet ved Hera-templet på Samos

Musikkens tid hos Schumann

Arbejdspapirer 95-01

Carl Erik Kühl arbejdede fra 1997-2000 på Center for Kulturforskning. Her undersøgte han en række musikteoretiske og filosofiske problemstillinger, der kan samles under titlen „Musikkens Tid". Han fokuserer på fire områder: Musikkens kategoriale strukturer, musikkens tidslige prototyper, en strukturel analyse og musikhistorien som historien om basale tidstolkninger. Det er i denne forbindelse hans artikel om tekst og musik i Schumann's Lied "In der Fremde" publiceres som arbejdspapir fra centret.

Carl Erik Kühl: Tekst og musik i Schumann's Lied "In der Fremde", Op. 39 nr. 1. 16 sider. September 2001. Kan rekvireres hos Center for Kulturforskning, Finlandsgade 28, 8200 Århus N. Tlf. 8942 4464.

Antik, tak

Antikkens Venner nr. 55

Bladet Antikkens Venner udgives af foreningen af samme navn og byder denne gang på artikler om Eros og antikken, om foreningens nyligt afholdte temadag om London og om Pozzolansarkitektur ved Middelhavet. Derudover er der en anmeldelse af antologien *Tableau – Det sublime øjeblik* der er redigeret er Karen Klitgaard Poulsen og Elin Andersen fra Aarhus Universitet. Formålet med foreningen Antikkens Venner er ifølge bladet at "iværksætte, støtte og stimulere kulturelle aktiviteter vedrørende antikken og forståelsen af denne og Danmark med det sigte at udbrede kendskabet til og fremme forståelsen for betydningen af de klassiske sprog og den antikke kultur".

20 sider. September 2001. Kan rekvireres hos Hanne Prip, Grenågade 5, 2.tv, 1200 Kbh. K. Tlf. 3538 7578.

Realisme med mere

CfK Nyt nr. 36

Et af de store arrangementer Center for Kulturforskning forestod dette efterår var den internationale konference *Reality, Realism, The Real* der skulle have fundet sted i oktober måned, men blev aflyst pga. sygdom. Her skulle interesserede tilhørere blandt andet have hørt professor Hal Foster fra Princeton University, Professor Winfried Fluck, Freie Universität, Berlin og Associate Professor Karl Erik Schølhammer, Pontifícia Universidade Católica de Rio de Janeiro. Konferencen er fyldigt omtalt i dette nummer af CfK Nyt. Ellers byder det nye nummer på semesterplaner for Center for Semiotik, projektbeskrivelser fra centrets ansatte og præsentationer af nye publikationer og udgivelser.

54 sider. September 2001. Kan rekvireres hos Center for Kulturforskning, Finlandsgade 28, 8200 Århus N. Tlf. 8942 4464.

Det gode liv

Arbejdspapirer 93-01

Moderne reklameforskning har generelt overset de mange æstetiske værdier i visse reklamer der har direkte oprindelse i den klassiske europæiske kultur. For eksempel forestillingen om 'det gode liv'. Det er Inga R. Gammels påstand i denne artikel der er udgivet som arbejdspapir fra Center for Kulturforskning. Gammel, der p.t. er udstationeret på *Accademia di Danimarca* i Rom, har tidligere behandlet emnet i bogen *Skønhedens Filosofi* (1994) udgivet på Aarhus Universitetsforlag.

Inga R. Gammel: Selling Culture - Antiquity in Modern Advertising. 24 sider. September 2001. Kan rekvireres hos Center for Kulturforskning, Finlandsgade 28, 8200 Århus N. Tlf. 8942 4464.

Europæisk vs. amerikansk film

p.o.v. nr. 12

"Nogle amerikanske film er som virkelig gode ludere", sagde den engelske skuespiller Jeremy Irons i et interview for nylig. Det er udgangspunktet for det nyeste nummer af tidsskriftet fra Institut for Informations- og Medievidenskab der denne gang sætter fokus på amerikansk film contra europæiske film. Der er blandt andet artikler om instruktøren Godard, om italiensk/amerikanske film og om forskellen på den amerikanske og europæiske fortælling. Derudover er der artikler om pressefotografi, talkshows og radio, ligesom der er interviews med filminstruktøren Jon Bang Carlsen og Bogartværten Ole Michelsen.
180 sider. December 2001. Kan rekvireres på www.imv.au.dk eller ved henvendelse til Richard Raskin, Institut for Informations- og Medievidenskab, Niels Juels Gade 84. Tlf. 8942 1973.

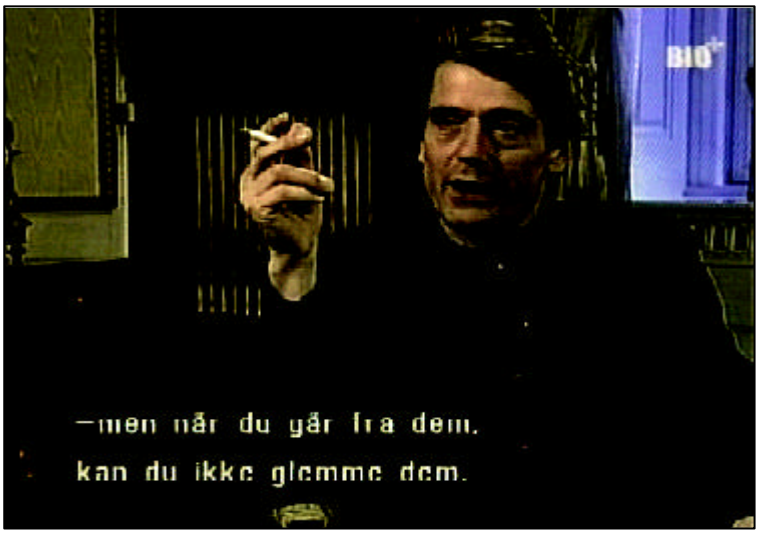

Ill. fra p.o.v. nr. 12

Skønheden fra Platon og frem

Arbejdspapirer 98-01

Det handler om skønhedens filosofi når Inga R. Gammel går helt tilbage til Platon og derpå følger forestillingen om det skønne på gennem historien. Hun når helt op til moderniteten hvor hun konkluderer at der ikke er plads til skønhed mere. Men at oplevelsen af den dog stadig findes. Artiklen var oprindelig en forelæsning Gammel holdt på Trinity College, Cambridge i juni 1999 da Gammel var Carlsberg-Fellow samme sted.
Inga R. Gammel: The Philosophy of Beauty. From Plato to Modernity – and Back? 24 sider. Oktober 2001. Kan rekvireres hos Center for Kulturforskning, Finlandsgade 28, 8200 Århus N. Tlf. 8942 4464.

Hvor går litteraturen hen

Vandfanget nr. 3, 2001

Hvor går litteraturen egentlig hen? Det er det både omfattende og ambitiøse spørgsmål som redaktørerne bag institutbladet på Nordisk Institut påtager sig at svare på i det nyeste nummer. De har blandt andet interviewet direktør Johannes Riis fra Gyldendal, redaktør Carsten Vengsgaard fra Klim og forfatteren Svend Åge Madsen om emnet ligesom kritikeren Lars Bukdahl fra Weekendavisen har skrevet et indlæg om sin holdning til problematikken. Derudover er der artikler om sammenhængen mellem kunst og markedskræfter, en artikel kaldet "Un blanc textuel – fleksioner i intet" (!), debatindlæg og fyldige anmeldelser af ny litteratur.
60 sider. Oktober 2001. Kan rekvireres på Institut for Nordisk Sprog og Litteratur, Niels Juels Gade 84, 8200 Århus N. tlf. 8942 1881.

Blanchot, Blanchot, Blanchot

Slagmark nr. 32

Der er Maurice Blanchot for alle pengene i det nyeste nummer af tidsskriftet fra Institut for Idéhistorie. De fleste artikler er viet til den franske litteraturfilosof, ligesom ikke mindre end fire tekster af Blanchot for første gang præsenteres i dansk oversættelse. Jørn Erslev Andersen og Dorthe Jørgensen tager udgangspunkt i Blanchots berømte essay om tysk romantik, Jacob Lund Pedersen analyserer det nære slægtskab mellem Blanchot og Beckett, Hans Jørgen Thomsen tager afsæt i nogle af Blanchots litteraturkritiske essays i en artikel om "moderne kontingens", og Kim Su Rasmussen behandler forskellige positioner i receptionen af Blanchots fortælling *L'arrêt de mort*. Derudover har Max Ipsen skrevet en omfattende reportage fra den franske filosof Derridas besøg på Koldinghus for nylig.
195 sider. Efterår 2001. Kan blandt andet rekvireres via forlaget Modtryk, Anholtsgade 4, 8000 Århus C. Tlf. 8612 7912.

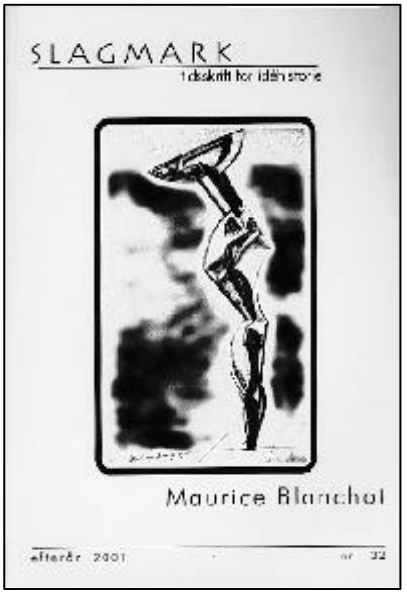

Læring i klasseværelser

Arbejdspapirer 96-01

Mariane Hedegaard fra Psykologisk Institut har i en årrække arbejdet med udforskning af hvorledes børn og unge fra kulturelle minoriteter oplever skolen, hvordan forældre oplever den og hvordan læring realiseres i klasser med børn fra flere kulturer. I denne artikel forsøger hun at give en helt ny tilgang til hvordan læring i klasseværelser finder sted. Artiklen er rigt illustreret med modeller der illustrerer de forskellige teorier.
Mariane Hedegaard: A New Approach to Learning in Classrooms. 32 sider. September 2001. Kan rekvireres hos Center for Kulturforskning, Finlandsgade 28, 8200 Århus N. Tlf. 8942 4464.

Fremmede fra middelalder til modernitet

Arbejdspapirer 97-01

Fremstillingen af vor fortid som identisk med samtidige vilde eller primitive folk forudsætter blandt andet en verdslig tids- og samfundsopfattelse og en idé om en vis ensartethed i de menneskelige samfunds eller kulturers udfoldelse. I dette arbejdspapir analyseres den effekt, udviklingen af såvel en verdslig tidsopfattelse som en adskillelse mellem det verdslige og det guddommelige i samfundet havde på analysen af de fremmede folk fra middelalderen til moderniteten. Ole Høiris er centerleder på Center for Kulturforskning på Aarhus Universitet.
Ole Høiris: Teologi, Antropologi og Arkæologi: Om de fremmede som vor fortid og oprindelse. 72 sider. Oktober 2001. Kan rekvireres hos Center for Kulturforskning, Finlandsgade 28, 8200 Århus N. Tlf. 8942 4464.

Monarki og naturret

Sats nr. 2, 2001

Sats er et nordisk tidsskrift for filosofi der bringer artikler på dansk, svensk, norsk, engelsk, tysk og fransk. Tidsskriftets primære formål er at udgive seriøs akademisk forskning inden for alle filosofiske områder, traditioner og perioder, og redaktionen er sammensat af en lang række forskere fra Nordens universiteter. I det nyeste nummer er der blandt andet en artikel af Christian Lystbæk fra Aarhus Universitet – han skriver om monarki og naturret i Hegels retsfilosofi. Sats udgives af forlaget Philosophia.
189 sider. Oktober 2001. Tidsskriftet kan købes på Filosofisk Institut, Ndr. Ringgade, 8000 Århus C. Tlf. 8942 2215.

Interessekonflikt på Historie

Institutavisen nr. 2, 2001

Der er en interessekonflikt mellem undervisningsdeltagelse og opgaveskrivning, skriver studerende Kirstine Sinclair i et debatindlæg i det nyeste nummer af institutbladet på Historie. Overordnet set handlet det om, skriver Sinclair, hvorvidt opgaveskrivning skal opfattes som en forlængelse af deltagelsen i et givet kursus, eller om man i opgaver skal beskæftige sig med emner der ligger ud over undervisningen. Hun foreslår som et muligt alternativ til det angivelige problem at de sidste to måneder af semesteret bruges til opgaveskrivning.
12 sider. Oktober 2001. Kan rekvireres på Historisk Instituts sekretariat. Tlf. 8942 2023.

Museumsvidenskab

Passepartout nr. 17

Siden 1993 har det kunsthistoriske tidsskrift Passepartout ved Institut for Kunsthistorie publiceret aktuel kunsthistorisk forskning. Med den seneste udgivelse sættes der fokus på museologien - museumsvidenskab, med andre ord. Hvem bestemmer hvordan en samling skal repræsenteres? Ud fra hvilket ideologiske og kunsthistoriske principper udvælges de artefakter man som museumsgæst får lov til at se? Det er nogle af de spørgsmål der forsøges besvaret i Passepartout nr. 17.
170 sider. Oktober 2001. Kan rekvireres på Institut for Kunsthistorie, Langelandsgade 139, 8000 Århus C. Tlf. 8942 5131.

Læseren på nettet

Skrifter fra Center for Internetforskning nr. 1

Læser man en bog på samme måde i trykt form som man ville læse den på nettet? Og hvad betyder den eventuelle forskel for læseren. For teksten? Og for forfatteren? Det er sådanne spørgsmål Mark Poster fra University of California undersøger i dette arbejdspapir der oprindelig blev holdt som en forelæsning til konferencen "Approaches to the Internet" arrangeret af Institut for Informations- og Medievidenskab og Center for Kulturforskning oktober 2000.
Mark Poster: Print and Digital Authorship. 24 sider. August 2001. Kan rekvireres på Institut for Informations- og Medievidenskab, Niels Juels Gade 84, 8200 Århus N. Tlf. 8942 1925.

Tilgange til nettet

Skrifter fra Center for Internetforskning nr. 2

Niels Ole Finnemann er leder af Institut for Internetforskning der blev grundlagt i september 2000. Han giver her blandt andet en karakteristik af de generelle egenskaber ved Internettet og forskellige definitioner og tilgange til analysen af nettet. Finnemann er med i styregruppen bag projektet Netarkivet.dk der i løbet af efteråret undersøger brugen af Internet under kommunalvalgene i november. Læs mere herom andetsteds i bladet.
Niels Ole Finnemann: The Internet – A New Communicational Infrastructure. 48 sider. August 2001. Kan rekvireres på Institut for Informations- og Medievidenskab, Niels Juels Gade 84, 8200 Århus N. Tlf. 8942 1925.

Globalisering og Internet

Skrifter fra Center for Internetforskning nr. 3

I takt med globaliseringen og Internettets udbredelse vil der opstå nye regeringstrukturer som går mod det nuværende system med nationalstatens suverænitet i centrum. Det konkluderer lektorvikar Wolfgang Kleinwächter fra Center for Internetforskning i dette arbejdspapir. Han behandler også de nye "global governance mechanisms" GBDe og ICANN der vil få større og større betydning for såvel Internettet som den enkelte borger.
Wolfgang Kleinwächter: Global Governance in the Informations Age: GBDe og ICANN as "Pilot Projects" for co-regulation and a new trilateral policy? 44 sider. August 2001. Kan rekvireres på Institut for Informations- og Medievidenskab, Niels Juels Gade 84, 8200 Århus N. Tlf. 8942 1925.

-mk

Nye navne

I HUMavisen 35 var dele af Steen Vikners præsentation beklageligvis faldet ud pga. en ombrydningsfejl. Vi bringer her hele præsentationen, ligesom vi genoptrykker Anette Skovsted Hansens præsentation, denne gang *med* billede.

Søren Bitsch Christensen

Adjunkt i historie, daglig leder af Dansk Center for Byhistorie

Jeg blev ph.d. i efteråret 2001på en afhandling om dansk kornhandel i den store landboreformperiode 1750-1850. Det overordnede mål med afhandlingen var at forene nye empiriske studier med teoridannelser fra kulturhistorien og den økonomiske historie. Fra økonomien hentede jeg især begreber, der kastede lys over det, der var afhandlingens inderste emne, markedsøkonomiens udvidelse.

Siden 1. marts har jeg været ansat som adjunkt ved Historisk Institut med tjenested ved det nystartede Dansk Center for Byhistorie. Centret er oprettet i forening af Historisk Institut og Den Gamle, Danmarks Købstadmuseum. Dets formål er dels at undervise studerende i byhistorie, dels at arbejde for at koordinere den byhistoriske forskning i Danmark.

I min nye stilling ser jeg det som et mål at opdyrke byhistorien som en disciplin inden for historiefaget. Mange studerende fra historie og andre fag søger mod beskæftigelse, der på en eller anden måde handler om byhistorie, og kan vi nå frem til, at en eksamen fra centret/Historisk Institut blåstempler de studerendes evner til kulturhistorisk og forskningsmæssigt arbejde på sådanne institutioner, er meget nået.

Forsknings- og ledermæssigt består opgaven i at forankre den megen byhistoriske forskning, der for øjeblikket finder sted lokalt og decentralt, i overordnede, forskningsmæssige sammenhænge.

Vejen går fra monografier til synteser.

Min egen forskning vil også komme til at dreje sig om at anlægge større perspektiver på byhistorien end det rent lokale. Byernes økonomiske landskaber er et oplagt emne, der lader sig udforske over lange perioder. Jeg vil også gerne arbejde for at integrere den fremherskende, kvantitative og geografisk prægede byhistoriske forskning med en mere kulturhistorisk tilgang. Her byder et emne som borgerskabskultur og byernes offentlighed sig til.

Annette Skovsted Hansen

Adjunkt ved Østasiatisk Institut fra 1. august, 2001

Efter at have skrevet speciale i historie ved Columbia University, arbejdede jeg i seks år som informationsmedarbejder ved FNs hovedkvarter i New York. Sideløbende gennemførte jeg et MA-forløb i international udvikling og uddannelse ved *Teachers College, Columbia University*. I 1997-1999 underviste jeg som amanuensis ved Østasiatisk Institut og Historisk Institut ved Aarhus Universitet. Min ph.d.- afhandling *The Institutionalization of Language in Nineteenth Century Japan: When Language became an Identity Marker, a Commodity, and a Full-Time Profession* forsvarede jeg ved Københavns Universitet i januar 2001.

I skrivende stund er jeg i færd med at omskrive min ph.d.-afhandling til en bog med fokus på ordbøgers rolle i forbindelse med institutionaliseringen af rigssprog i Japan, Danmark og Frankrig. Andre talte og skrevne sprog indenfor nationalstaternes geopolitiske grænser indgår som en central del af min argumentation for hvorledes bl.a. tolke, skolelærere, embedsmænd og handelsfolk, der skrev, udgav, solgte og købte ordbøger, afgrænsede og definerede rigssprogene.

I mit næste forskningsprojekt kombinerer jeg mine professionelle erfaringer ved FN og mine studier af uddannelse i udviklingslande med min forskning i sprogvalgs betydning for opbygning og vedligeholdelse af nationalstater. Jeg sammenligner sprogkomponenter – eksplicitte som implicitte - i dansk, japansk og nordamerikansk udviklingspolitik i Nepal siden 1956.

Hjemmeside:
www.hum.au.dk/ostasiat/ostash
E-post: ostash@hum.au.dk

Sten Vikner

Lektor i engelsk sprog fra 1.2.2001, Engelsk

Jeg er M.A. i lingvistik (London 1984), cand.phil. i engelsk (København 1987), og *docteur ès lettres* (= ph.d., Genève 1990). I foråret 2001 indleverede jeg mit *Habilitationsschrift* (= doktorafhandling) ved universitetet i Tübingen. Jeg er den ene af de to hovedredaktører for *Nordic Journal of Linguistics* (www.tandf.no/njling). Jeg har undervist ved universitetet i Genève 1984-1990 og ved universitetet i Stuttgart 1990-2001.

I min bog Verb Movement and Expletive Subjects in the Germanic Languages (Oxford University Press 1995) og i min forskning i øvrigt beskæftiger jeg mig med engelsk og dansk syntaks og semantik sammenlignet med de andre germanske sprog, herunder også fx færøsk, islandsk og jiddisch. Studiet af engelsk har nemlig efter min mening brug for et rigt og nuanceret sammenligningsgrundlag.

Sammenligninger inden for engelsk og skandinavisk har også interesse fra et historisk synspunkt, fordi mange af de ændringer der fandt sted i engelsk og dansk for 500-800 år siden, nu er ved at finde sted i færøsk og (endnu) ikke har fundet sted i islandsk.

Den teoretiske ramme for min forskning er hovedsageligt transformationsgrammatikken (Government & Binding Theory). I de seneste år har jeg endvidere beskæftiget mig med optimalitetsteori, fx leder jeg sammen med Gereon Müller et forskningsprojekt ved universitetet i Stuttgart om optimalitetsteoretisk germansk syntaks (http://ifla.uni-stuttgart.de/~heck/ot/).

Hjemmeside:
www.hum.au.dk/engelsk/engsv

Navne

Ph.d.-graden

Elisabeth Barfod Carlsen, Forhistorisk Arkæologi: Ph.d.-graden for afhandlingen *Kulturel og social kommunikation på baggrund af guldbrakteaternes typologiske udvikling*.

Bo Ejstrud, Forhistorisk Arkæologi: Ph.d.-graden for afhandlingen *Med arkæologiske midler. Teori, metoder og praksis i anvendelsen af indikative modeller i dansk arkæologi*.

George Amstrup Hinge, Oldtids- og Middelalderforskning: Ph.d.-graden for afhandlingen *Die Sprache Alkmans. Textgeschichte und Sprachgeschichte.*

Morten Dige, Filosofi: Ph.d.-graden for afhandlingen *Menneskelivets grænser. Om autonomi, værdighed og livskvalitet i eutanasiens og genteknologiens grænseland.*

Nye ansættelser

(Se også under Nye navne)

Birgitte Bjerrum Pedersen, Idéhistorie, assistent, 34 t/uge, 1.9.2001

Lis Norup, Nordisk, undervisningsadjunkt 20 t/uge, 1.9.2001

Pia Nielsen, Oldtid- og Middelalder, overassistent, 1.9.2001

Lone Meier, Engelsk, korrespondent, 1.10.2001

Leanne Arberg, Filosofi, assistent, 25 t/uge, 1.10.2001

Steen Kaargaard Nielsen, Musik, lektor, 1.11.2001

Fratrædelser

Leif Ludwig Albertsen, Germansk, professor, 31.1.2002

Mere om nyansatte

Ansættelser under et års varighed, se referater og meddelelseslister fra fakultetsårdet på www.hum.au.dk/fak/fakraad/home.htm

Jubilarer og fødselarer kun på opfordring

Fremover vil oplysninger om jubilarer og fødselarer kun blive bragt i HUMavisen på opfordring.

Jubilæer

Institutterne bedes orientere avisen om 25- og 40-års jubilæer, ligesom vi gerne bringer meddelelser om receptioner.

Under alle omstændigheder bør instituttet konsultere Personalekontoret med henblik på udregning af den nøjagtige jubilæumsdato.

Runde fødselsdage

Avisens bringer også gerne meddelelser om runde fødselsdage (– vi spørger dog altid fødselaren først). Også her er der plads til meddelelser om reception o.l.

Billeder

Billeder af fødselaren eller jubilaren er velkomne. Vi har ofte ét i arkivet eller vi kan tage billedet fra den personlige hjemmeside. Men nyere billeder er også velkomne.

Oplysningerne skal sendes per e-post til humavis@hum.au.dk. Billeder kan sendes via intern post til HUMavisen.

Mikkel Bentsen 1963 – 2001

Kort før efterårssemestrets begyndelse modtog vi på Romansk Institut den triste meddelelse om Mikkel Bentsens død. I de sidste par år havde Mikkel kæmpet en sej kamp for at bevare humøret og troen på, at tingene kunne lykkes sådan som han ønskede det. Men modgangen i det daglige blev ham ubærlig, og i august valgte Mikkel at slutte sit liv.

Mikkel Bentsen blev cand.mag. i 1994 i fransk og idéhistorie. Som ph.d.-stipendiat og senere som forskningsadjunkt på Romansk var han primus motor i en tiltrængt restrukturering af kulturblokken på grunduddannelsen på fransk, hvor han var en kompetent og respekteret underviser i forfatterskaber som Rabelais, Montaigne og Pascal med de dertil knyttede tankesystemer.

Mikkel nød stor anseelse blandt de studerende. Han var nytænkende og initiativrig, såvel i pædagogisk regi som med hensyn til etablering af forskellige faglige sammenhænge, eksempelvis Club ancien régime, og samtidig var han en af initiativtagerne til tidsskriftet "Rosenholmeren", hvori han flittigt publicerede sine refleksioner.

Vi, der samarbejdede med ham, nød godt af hans viden, idéer og store arbejdsindsats. Og vi værdsatte hans kollegiale retskaffenhed og lune humoristiske sans.

Vi vil savne Mikkel.

Jeanne Pontoppidan, Romansk

Kalender

Nobember

Foredrag
torsdag 15. november 2001 kl. 19:30
Titelen endnu ikke fastlagt
Dorthe Jørgensen
Lektor, lic.phil. Leder af Metafysisk Laboratorium, Institut for Idéhistorie, Aarhus Universitet
Dette foredrag er en del af Idéhistorisk Forenings efterårsprogram i 2001 „Ordet er frit".
Pris pr. gang: 25 kr.
Gratis adgang for medlemmer af Idéhistorisk Forening (80 kr., rabatpris for russere)
Arrangør: Idéhistorisk Forening.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning Studenternes Hus.
Lokale: Mødesal 2.

Forelæsning
torsdag 15. november 2001 kl. 15:15
AFLYST: Mythische Orte in den Texten Wolfgang Koeppens
Prof. Gunnar Müller-Waldeck, Greifswald ** AFLYST **

Forelæsning
søndag 18. november 2001 kl. 14:00–15:00
Den tidlige jægerkunst
Centerleder Søren H. Andersen, Nationalmuseet
Mere på: www.moesmus.dk
Arrangør: Moesgård Museum.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning Moesgård.

Onsdagsseminar
onsdag 21. november 2001 kl. 14:15
Nyt om Tamdrup
Redaktør Ebbe Nyborg, Danmarks Kirker, National Museet
Middelalderarkæologis onsdagsseminar.
Mere på: http://www.hum.au.dk/midark/studiet/onsdag.htm
Arrangør: Middelalderarkæologi.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Lokale: Foredragssalen.

Forelæsning
onsdag 21. november 2001 kl. 14:15
Philosophy of Culture and Theory of the Baroque Alternatives to Deep-Structure Analysis
Anthony J. Cascardi
Æstetisk Seminar
Arrangør: Center for Tværæstetiske Studier.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning Langelandsgade 139.
Lokale: 124.

Seminar
onsdag 21. november 2001 kl. 14:00–16:00
The usefulness of dynamical systems theory in linguistics
Martin Lindegaard (Aarhus Universitet)
Arrangør: Institut for Lingvistik.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning 451. Lokale: 317.

Foredrag
onsdag 21. november 2001 kl. 19:00
Pengene eller livet
Nina Smith, professor på Handelshøjskolen, og Jens Erik Kristensen, lektor i idéhistorie.
Professor Nina Smith, Handelshøjskolen og lektor Jens Erik Kristensen, Idehistorie vil denne aften give deres bud på hvilke menneskelige værdier, vi må værne om og videreudvikle i vores samfund.
Mere på: www.studentermenigheden.dk/aarhus
Arrangør: Studentermenigheden.
Åben for: Alle.
Sted: Bygning Handelshøjskolen.

Forelæsning
søndag 25. november 2001 kl. 14:00–15:00
AFLYST: Den skulpturelle form - det genmodificerede paradis (fo)
Billedhuggeren Bjørn Nørgaard
I stedet vises filmen „Kampen om ilden" instrueret af Jean Jaques Annaud, 1982.
Mere på: www.moesmus.dk
Arrangør: Moesgård Museum.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning Moesgård.

Seminar
onsdag 28. november 2001 kl. 14:00–16:00
Verbal aspect as a morpho-syntactic phenomenon in Hungarian
Judit Horváth (Aarhus Universitet)
Arrangør: Institut for Lingvistik.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning 451. Lokale: 317.

Onsdagsseminar
onsdag 28. november 2001 kl. 14:15–16:00
Tycho Brahe og Hven (fo)
v/lektor Jens Vellev, Afd. for Middelalderarkæologi, Aarhus Universitet
Mere på: www.moesmus.dk
Arrangør: Moesgård Museum.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Moesgård.

Gæsteforelæsning
onsdag 28. november 2001 kl. 12:00–14:00
The brain basis of consciousness: The conscious access hypothesis.
Professor Bernard Baars
The Neurosciences Institute, San Diego, Californien.
Mere på: www.hum.au.dk/semiotics
Arrangør: Center for Semiotik.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning Finlandsgade 28. Lokale: 221.

Onsdagsseminar
onsdag 28. november 2001 kl. 14:15
Tycho Brahe og Hven.
Lektor Jens Vellev, Afdeling for Middelalderarkæologi, Aarhus Universitet
Middelalderarkæologis onsdagsseminar.
Mere på: http://www.hum.au.dk/midark/studiet/onsdag.htm
Arrangør: Middelalderarkæologi.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Lokale: Foredragssalen.

Foredrag
onsdag 28. november 2001 kl. 19:00
H.C. Andersen og juleaftener
Bjarne Nielsen Brovst, højskoleforstander
Højskoleforstander Bjarne Nielsen Brovst fortæller.
Ved gudstjenesten prædiker dr. theol. Ole Davidsen.
Mere på: http://www.studentermenigheden.dk/aarhus
Arrangør: Studentermenigheden.
Åben for: Alle.
Sted: Bygning Møllevangskirken.

Seminar
fredag 30. november 2001 kl. 09:00–18:00
Andet Forskningskollokvium: Sprog på Statsbiblioteket
Emne 2001: "Semantiske beskrivelser". Fortsætter det Første Forskningskollokvium Sprog 2000 om sproghandlingsteori. Ansvarlig: Volkmar Engerer (Statsbiblioteket). Email: ve@statsbiblioteket.dk. Sprog: dansk og tysk
Mere på: http://www.statsbiblioteket.dk/om_sb/forskning/sprog/kollokvium.htm
Arrangør: Statsbiblioteket.
Åben for: Tilmelding nødvendig til ve@statsbiblioteket.dk.

Ph.d.-forsvar
fredag 30. november 2001 kl. 13:00
Ildstedet som livscentrum. Aspekter af arktiske ildsteders funktion og ideologi
cand.phil. Ulla Odgaard
kl.13.00-13.30:Redegørelse for afhandlingen v/ Ulla Odgaard
kl.13.30-14.15: Dr.phil. Hans Christian Gulløv
kl.14.15-14.30:Kaffepause
kl.14.30-15.15:Ph.d. Charlotte B. Damm
kl.15.15-15.30:Ph.d. Berit V. Eriksen
kl.15.30-16.00 (senest) kommentarer og spørgsmål fra salen.
2 eksemplarer af afhandlingen ligger til gennemsyn på instituttet.
Arrangør: Forhistorisk Arkæologi.
Åben for: Alle (offentligt).

December

Forelæsning
onsdag 5. december 2001 kl. 14:15
The Unrepresentable On Recent Images in Astrophysics, Painting, „Genetic Art" Electron Microscopy, and Photography
James Elkins
Æstetisk Seminar
Arrangør: Center for Tværæstetiske Studier.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning Langelandsgade 139. Lokale: 124.

Onsdagsseminar
onsdag 5. december 2001 kl. 14:15
Viborg Søndersø 2001.
Museumsinspektør Jesper Hjermind, Viborg Stiftsmuseum
Middelalderarkæologis onsdagsseminar.
Mere på: http://www.hum.au.dk/midark/studiet/onsdag.htm
Arrangør: Middelalderarkæologi.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Lokale: Foredragssalen.

Symposium
torsdag 6. december 2001
The 3rd Interdisciplinary JOHN DEE Colloquium in University of Aarhus, Denmark.
Da der har været tilmeldingsfrist for aktiv deltagelse i symposiet, er det kun muligt at deltage som tilhører.
Mere på: http://www.au.dk/cfkcfk
Arrangør: Jan Bäcklund, Center for Kulturforskning, og Jacob Wamberg, Kunsthistorie.
Åben for: Alle (offentligt), dog blot som tilhørere.
Sted: Lokale: 221.

Foredrag
torsdag 6. december 2001 kl. 19:30
Lyrik, musik og øl.
Lyrik fra debutantantologien Phrokost, Forlaget Arena 2000
Mikkel Carl og Christian Suhr.
Dette foredrag er en del af déhistorisk Forenings efterårsprogram i 2001 „Ordet er frit".
Pris pr. gang: 25 kr.
Gratis adgang for medlemmer af [idéhistorisk_forening] (80 kr., rabatpris for russere)
Arrangør: Idéhistorisk Forening.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning Studenternes Hus.
Lokale: Richard Mortensen Stuen.

Konference
torsdag 6. december 2001 kl.
Irland og Europa
Den 6. – 8. december 2001
Konferencen foregår på engelsk og afholdes på vegne af The European Federation of Associations and Centres for Irish Studies.
Tilmeldte oplæg: 90. Lukket for yderligere oplæg.
Konferencegebyr kr. 500 (inkl. flere måltider og koncert). Gebyr for enkelte forelæsninger: kr. 30. Studenter og medarbejdere ved Aarhus Universitet: gratis. Oplysning og tilmelding: Michael Böss, Center for Irske Studier. Engelsk Institut, Aarhus Universitet, 8000 Aarhus C.
Telefon: 89426540. Fax: 8942 6540. E-mail: engmb@hum.au.dk.
Mere på: http://www.hum.au.dk/engelsk/nisn/efacis2001/index.htm
Arrangør: Engelsk Institut , Jean Monnet Centret og Institut for Religionsvidenskab..
Sted: Bygning 412. Lokale: Aulaen.

Kollokvium
torsdag 6. december 2001 kl.
The 3rd interdisciplinary JOHN DEE Colloquium in University of Aarhus
Mere på: http://www.hum.dk/cfk
Arrangør: Jan Bäcklund, Center for Kulturforskning, og Jacob Wamberg, Institut for Kunsthistorie.
Sted:

Symposium
fredag 7. december 2001 kl.
Art and Alchemy in University of Aarhus
Da der har været tilmeldingsfrist, er det desværre kun muligt at deltage som tilhører.
Mere på: www.hum.au.dk/cfk
Arrangør: Jan Bäcklund, Center for Kulturforskning, og Jacob Wamberg, Institut for Kunsthistorie.
Sted: Lokale: Lille Teatersal.

Liturgisk Musik Gudstjeneste
søndag 9. december 2001 kl. 17:00
De Ni Læsninger
Søndag d. 9. december kl. 17.00 i Møllevangskirken.
Traditionen tro inviterer Studentermenigheden til liturgisk musikgudstjeneste med „De Ni Læsninger" efterfulgt af fællesspisning i sognegården.
Mere på: http://www.studentermenigheden.dk/aarhus
Arrangør: Studentermenigheden.
Åben for: Alle.
Sted: Bygning Møllevangskirken.

Møde
mandag 10. december 2001 kl. 14:00
Fakultetsrådsmøde
Mere på: http://www.hum.au.dk/fak/fakraad/
Arrangør: Det Humanistiske Fakultet.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning 420. Lokale: Mødesal 1.

Onsdagsseminar
onsdag 12. december 2001 kl. 14:15
Registrering af kulturmiljøer. Fyns pilotprojekt.
Museumsinspektør Erland Porsmose, Kerteminde Museum
Middelalderarkæologis onsdagsseminar.
Mere på: http://www.hum.au.dk/midark/studiet/onsdag.htm
Arrangør: Middelalderarkæologi.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Lokale: Foredragssalen.

Doktorforsvar
fredag 14. december 2001 kl. 13:00
Enhed i Mangfoldighed? Eurovisioner og Minoriteter
Adjunkt, mag. scient. Lisanne Wilken, Center for Europæiske Kulturstudier
Opponenter:
1. Professor, fil.dr. Orvar Löfgren, Etnologiska Institutionen, Lunds Universitet, Sverige
2. Jean Monnet professor, mag.art., direktør for Dansk Center for Holocaust- og Folkedrabsstudier Uffe Østergård
Sted: Bygning 441. Lokale: Auditorium 1.

HUMAVISEN

Fakultetsblad for Humaniora, Aarhus Universitet
Nummer 15 Tirsdag 26. november 1996

Samarbejde på tværs både lokalt og globalt – er fremtiden for Humaniora, opfordrer adjunkt Peter Bugge

Både studerende og lærere skal interessere sig mere for de andre humanistiske fag og bryde de grænser, som institut-struktur og studieordningernes bureaukrati sætter i dag. Sådan lyder adjunkt i tjekkisk, Peter Bugges opskrift på fremtidens fakultet.

–Vi skal kunne kaste anker fagligt *både* på vores eget fag og i de faglige rammer, som Humaniora tilbyder.

Fagviften

–Vi har på den ene side set en videnskabeliggørelse af stadig flere stofområder, som derefter er blevet institutionaliseret. Vi får flere og flere nye institutter og centre, og fakultetets udviklingsplan taler da også om at "vedligeholde og løbende fornyden brede humanistiske fagvifte".

–Den samme tendens finder vi på fagene, hvor der kommer flere og flere deleksamener.

–På den anden side - og til dels som reaktion på denne voldsomme opsplitning - stiger interessen blandt alle typer studerende for at læse klassikere, store teorier og 'lange linjer' – helt aktuelt finder vi planerne om et *studium generale*, et nyt filosofikum.

Spændetrøjen

–Vi har mange tilbud her på fakultetet med fx Tværfag, Center for Kulturforskning eller Æstetisk & Kultur.

–Men hvorfor ikke for alvor sætte emnet i centrum, når vi planlægger undervisning, fremfor institut-tilknytningen, foreslår Peter Bugge.

–Institut-strukturen kan virke som en spændetrøje, og den skal vi løsne.

–Vi ser det allerede i vores læseplan, hvor alle kurser er opdelt efter institutter – ikke emner.

For fem år siden handlede efterårets Repræsentantskabsmøde (og HUMavis) også om fakultetets udvikling. Som det fremgår af klippene var økonomien anderledes, og man havde bl.a. inviteret adjunkt Peter Bugge til „som repræsentant for de yngre lærere" til at komme med sit bud på „fremtidens fakultet".

Nu løber treårsplanen

Døgn-universitetet

DANMARKS TEKNISKE UNIVERSITET

PROFESSER I MATEMATIK

Hva' så 'Fesser?

Stillingsannonce i Magisterbladet 19/2001.

Jensens's Dedektivbureau
Diskret og professionel efterforskning og opspo-ring. 28 års erfaring med alle former for overvåg-ning.
Tlf. 21 27 42 91

Men ikke med staveovervågning

Fra Århus Onsdag